Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 71 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, 24 Kovo (March), 1936 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXVI, Dienraščio XVIII

VALSTIEČIAI LABAI PRISIRIŠĘ PRIE SSRS

Kazokai Organizuojasi Apgint i Sovietus

MASKVA, kovo 20. — New Yorko Times korespondentas Harold Denny rašo, kad pirmiaus tūli svečiai iš užsienių pranašaudavo būk "galimus" Raudonosios Armijos ir valstiečių "sukilimus" prieš Sovietų valdžią. Dabar, girdi, net aršiausias Sovietų priešas nedrįstų apie tai svajoti.

Raudonosios Armijos ištikimybė ir pasiryžimas apginti Sovietų šalį kiekvienam metasi į akis. O valstiečiai ištikrųjų vis labiau prisiriša prie sovietinės tvarkos. Asmeniškam jų draugiškumui linkui Sovietų vadų išvystyt padeda pavyzdingų kolektyviečių farmerių suvažiavimai Maskvoj, kur jie tiesioginiai susipažįsta su savo draugais vadais.

Labiausia gi valstiečius suartino su Sovietų valdžia tai sekmingas lauko ūkio kolektyvizavimas, kuris padidino derlių ir pagerino būklę sodžiaus žmonėms.

Valstiečiai didžiuojasi, kad nežiūrint labai blogų oro sąlygų tūlose srityse pernai, vis tiek su Sovietų vyriausybės techniška ir medžiagine pagelba buvo gauta geras derlius net tose vietose.

Be to, jie patenkinti, kad ir kolektyvuose jiems duodama kiekvienam sau žemės sklypelis, kad jis gali laikyti sau karvę, kiaules ir naminius paukščius asmeniškam naudojimui.

Augas kolektyvų derlius duoda ir šiaip daugiau įplaukų, už kurias žmonės gali įsigyti įvairių reikalingų bei pageidaujamų dalykų iš miestų. O pramonė miestuose kas metai pagamina vis po 25 nuošimčių daugiau visokių tiesioginio vartojimo daiktų.

Harold Denny kreipia atydos ir į kazokus; sako, iš pradžios tarp jų buvo pasipriešinimo Sovietams. Bet, nuėję į kolektyvius ūkius, jie gavo puikius arklius, gražiai kazokiškai pasirėdė; patyrė, kad dabar jiems geriau negu buvo senojoj Rusijoj; ir jie paliko ištikimiausi Sovietinei tvarkai. Todel dabar patys kazokai organizuoja valstiečius į Raudonosios Armijos atsarginius kareivius (rezervus) savo sovietinei šaliai ginti.

Kunigai Liepia Balsuoti Už Hitlerį

BERLYNAS.—Ateinantį sekmadienį Vokietijoj bus tariami "visuotini balsavimai užgyrimui Hitlerio valdžios darbų. Balsavimo blankutėse visai nėra pažymėta vietos balsavimui "prieš." Jei kuris pilietis įrašys "prieš," to balsas bus sunaikintas. Priešingi balsai bus skaitomi visai "nepaduotais" bei "susilaikiusiais" balsais.

Pereitą sekmadienį kunigai laike pamokslų visose katalikų bažnyčiose Vokietijoj skaitė parapijonam aplinkraštį, šaukiantį balsuoti už Hitlerio politiką ir už jo nazių kandidatus į vadinamą "seimą."

Taip katalikų dvasiškiai pradeda susigiedoti su Hitleriu, stiprina jį prieš revoliucinį darbininkų judėjimą ir padeda jo kariškoms užmačioms.

ADDIS ABABA, Kovo 23. —Italų lėktuvai antru kart bombardavo Ethiopijos miestą Jijiga; 19 žmonių užmušė, 83 sužeidė; išdaužė miestą, faktinai sulygindami jį su žeme.

110,000 be Pastogės Bei Maisto Pittsburghe, delei Potvinių

SKLEIDŽIASI LIGOS; REIKIA PAGELBOS, O ROOSEVELTAS RAMIAI SAU "ŽVEJOJA"

PITTSBURGH, Pa., Kovo 22.—Šiame mieste ir vietiniame Allegheny apskrityje priskaityta 110,144 žmonės, kuriuos potviniai išvijo iš namų ir paliko be maisto. Pačiame Pittsburghe susidarė 58,906 beduonių benamių.

Atsiųsta čiepų skystimo įčiepyti 400,000 žmonių nuo šiltinių. Uždrausta pardavinėti nevirintą pieną. Vyriausybė neleidžia grįžti žmonėms į buvusius apsemtus namus, kol valdiški inspektoriai patikrins, ar nėra ligų bei sugriuvimo pavojaus.

SUNBURYJ, Pa., skleidžiasi tymai ir škarlatina.

Per potvinius Pennsylvanijoj žuvo iki 140 žmonių.

Tvano Pavojus Grėsia Cincinnati Miestui

CINCINNATI, Ohio, Kovo 22.—Žymi miesto dalis jau užlieta trimis pėdomis vandens; bet Ohio upe ateinąs dar didelis vandens "kalnas." Kai kurios gatvekarių linijos mieste išanksto buvo ant špalų iškeltos po trejetą pėdų augščiau, numatant potvinį.

Hartford, Conn., Kovo 23. —30,000 žmonių tapo įčiepyta nuo šiltinių, bijant šios ligos epidemijos po potvinio.

Springfield, Mass., ir Hartford yra užkvarantinuoti, kad sulaikyti ligų skleidimąsi, baigiantis potviniui.

Hartforde uždrausta žmonėms be tam tikro leidimo pasirodyt gatvėse po 9 val. vakare. Visoj Connecticut valstijoj įvesta pusiau-kariškas stovis. Potvinis padarė $25,000,000 nuostolių mieste.

Lowell Mass.., Kovo 22.—32 žmonės apsirgo "ptomain" užsinuodijimu nuo suteršto maisto per potvinį.

Visur labiau paliestose potvinių vietose trūksta maisto, drabužių ir gręsia užkrečiamos ligos.

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas nuvyko vakacijoms į Floridą, o iš ten plauks žvejoti į Bahamas. Taip jam "rūpi" gelbėjimas šimtų tūkstančių žmonių kenčiančių nuo potvinio.

Hartford, Conn., Kovo 22. — Net kalėjimo kambarys, kur laikoma mirtin nusmerktieji, buvo per potvinį apsemtas vandeniu 17 pėdų.

Peiping, Kovo 22.—Japonijos valdžia su ministeriu pirmininku Hirota priekyje reikalauja, kad seimas paskirtų dar 2,000,000,000 yenų daugiau karo reikalams.

Vėl Sumokslas Parduot Ethiopiją Italijai

LONDON. — Šį antradienį Tautų Lygos trylikos narių (taikos) komisija vėl pradės svarstyti taikymą Italijos su Ethiopija.

Ketvertas dienų atgal Francijos užsienių reikalų ministeris Flandin užgyrė tokį, matyt, Mussolinio ikvėptą sumanymą, — kad Tautų Lyga atšauktų dabartines ekonomines bausmes prieš Italiją, tad Mussolini sustabdytų karo veiksmus Ethiopijoj.

Tautų Lygos rateliuose yra manoma, kad Anglijos, Francijos ir Italijos atstovai varinėja slaptas derybas užbaigti karą Mussolinio naudai,—priskiriant didelius Ethiopijos plotus Italijai.

Anglijos valdžia šiame atsitikime palaikysianti Italijos pusę todel, kad dabartiniuose kivirčiuose su Vokietija Mussolinis prisidėjo prie šiokio tokio Francijos-Anglijos - Belgijos bendro fronto prieš Hitlerį.

Italai Numetė 1,000 Bombų ant Jijigos

ADDIS ABABA, Kovo 22. Italų 27 lėktuvai numetė virš 1,000 sporgstamųjų, padegančių bei nuodijančių bombų ant Ethiopijos miesto Jijigos, apie 25 mylios nuo Harraro, antro didžiausio ethiopų miesto. Sudraskė bei nunuodijo kelis desėtkus paprastų gyventojų. Sunaikino Raudonojo Kryžiaus punktą ir bent kelis namus.

Pereitą savaitę italams niekur nepavyko Ethiopijoj. Italų pozicija Alaji kalne taipgi atsiduria pavojuj, nes pranešama, kad ethiopai jau pradeda apsupti Alaji iš šiaurės. Jie grasina atskirti fašistus tame kalne nuo susisiekimo su pamatine italų armija.

ROMA.—Mussolini visai uždraudė privatiškai pardavinėti kviečius; ūkininkai turi juos parduoti tik fašistų valdžiai, jos nustatytomis kainomis.

Turine, Italijoj, suimta 50 darbininkų, išreiškę pasipriešinimą karui su Ethiopija.

14,000 GOODYEAR GUMOS DARBININKŲ LAIMĖJO KETURIŲ SAVAIČIŲ STREIKĄ AKRONE

KOMPANIJA PRIVERSTA SKAITYTIS SU UNIJA, SUTRUMPINTI DARBO VALANDAS IR T. T.

AKRON, Ohio.—Šį trečiadieni sugrįžta darban 14,000 streikavusių darbininkų prieš Goodyear gumų kompaniją. Per keturių savaičių streiką su tūkstantiniais masiniais piketavimais jie išgavo žymių laimėjimų iš samdytojų.

Didysis streikas išsivystė iš to, jog kompanija išmetė iš darbo 117 darbininkų, kurie pirmiau streikavo sėdėdami prie mašinų ir atsisakydami dirbt.

Darbininkai pereitą šeštadienį nubalsavo grįžti darban sekančiomis sąlygomis, kurias kompanija buvo priversta jiems duoti:

Visi streikieriai bus atgal priimti. Iki darbas išnaujo susitvarkys, jie **visi** dirbs tik po 24 valandas per savaitę.—O kompanija norėjo didelę dalį darbininkų palikti "namie," iki vėl įsibėgės darbas.

Automobilių gumų skyriuje įvedama 35 valandų darbo savaitė, o kituose skyriuose 40 valandų; o pirmiau bosai nesutiko taip apribot darbo laiką.

Kompanija dabar sutinka derėtis su uniiinių darbininkų šapų komitetais ir šiaip unijos atstovais bile laiku, kas liečia darbo salygas, darbininkų skundus ir kt. O pirmiaus samdytojai nei ištolo neprisileido jokių unijos atstovų.

Kompanija dabar taipgi žada išlyginti algų nelygumus, įvesti 6 valandu darbo dieną mechanikų skyriuje ir netrukdyti unijistams laisvai balsuoti įvairiais bendrais reikalais.

Savaitė pirmiau kompanija siūlė streikieriams kur kas blogesnes sąlygas. Komunistai prie tų sąlygų išdirbo eilę pataisymų ir paskleidė juos tarp darbininkų. Balsuodami kompanijos salygas kovo 16 d., tad streikieriai pridėjo tokius pataisymus ir tuom faktinai atmetė bosų pasiūlymus. Dabar priimtos sąlygos taipgi buvo komunistų patiektos ir jas streikieriai užgyrė.

Tiesa, darbininkai nelaimėjo visko, kiek būtų galėję laimėti, jeigu unijos vadai būtų kovingesni. Bet vadai perdaug nuolaidavo kompanijai ir Roosevelto valdžios atsiustiems tarpininkams. Juk iš pradžių dešinieji vadai pati streiką vadino "neteisėtu!"

Šio streiko užbaigoj pastebimi yra tokie du didžiausi trūkumai: Unija dar neprivertė bosų atsisakyti nuo piniginio rėmimo kompaniškos unijėlės, ir samdytojai nepadarė formalės rašytos sutarties su unija, o tik žodžiu pasižadėjo duot darbininkams viršminėtus nusileidimus.

Tačiaus, sugrįžę darban, pakovingėję ir geriau susiorganizavę darbininkai gales prispirt bosus vykdyt jų pasižadėjimus ir priverst samdytojus atsisakyt nuo kompaniškos unijėlės finansavimo.

Pirm streiko tarp Goodyear gumų darbininkų tebuvo tik keli šimtai uniiistų, o per streiką tūkstančiai susirašė į Jungtinę Gumos Darbininkų Uniją.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

DARBININKAI LAIMI STREIKUS KAUNE

(Nuo Mūsų Specialio Korespondento)

KAUNAS.—Kovo 2.—

Kauno miesto sav-bės akmens tašykloj streikas **pasibaigė streikavusių bedarbių laimėjimu:** už vieną kūbinį metrą pirmas dvi savaites bus mokama po 20 litų, sekančias savaites—18, 16, 14, o šeštą savaitę jau 9-ni litai.

Be to, kalviams padidino atlyginimą—užpleišo nukaliną nuo 80 c. iki 1 lito ir tt.

Visi kiti streikai viešuose darbuose visur pasibaigė streikavusių laimėjimais.

Kaune ir kituose miestuose profsąjungos ir komunistai veda gyvą kampaniją sąryšyj su fašistiniais darbo rūmais. Mat, fašistai užsimoję "darbo rūmus" paversti darbininkų apinasriu: atstovus į tuos darbo rūmus yra nusistatę skirti ir kviesti iš savo pakalikų tarpo. Taigi dabar ir vedama kampanija prieš tuos fašistų užsimojimus—yra paskleisti fabrikuose protesto lapai, kuriuos pasirašo visi darbininkai, lape pažymi savo išrinktąjį atstovą, atstovauti darbo rūmuose tam tikrą fabriką ar darbo vietą.

Nazių Protestonai Šaukia Viso Pasaulio Krikščionis Prieš Komunistus

BERLYNAS, kovo 20.—Hitlerio paskirtas protestonų bažnyčios galva, Wm. Zoelliner paskelbė atsišaukimą į visus pasaulio krikščionis remti Vokietiją prieš komunizmą ir prieš Sovietų Sąjungą. Jis suranda, kad "jeigu Vokietija (hitlerizmas) drūčiai nesilaikytų, tai bolševizmo bangos nušluotų ne tik Vokietiją," bet ir kitas šalis Vakarų Europoj.

Bet tai tuščias pasigyrimas. Juk augantis revoliucinis judėjimas riausia fašizmo pamatus pačioj Vokietijoj.

Kapitalistinės Šalys Nuolaidauja Naziams; Sovietai Turi Budėti

ANGLŲ VALDŽIA DVEJOJA; TARPTAUTINĖS SUTARTYS NEUŽTIKRINA SOVIETAMS SAUGUMO

MASKVA, kovo 22. — Karl Radek "Izviestijose," Sovietų vyriausybės organe, lukštena Anglijos ir Belgijos svyravimus, kas liečia griežtesnį veiksmą prieš Hitlerį, kuris atsiuntė nazių armijas į Rheino sritį, Francijos pasienyj, ir tuomi sulaužė Versalės ir Locarno sutartis.

Francija iš pradžios spyrėsi, kad Vokietija ištrauktų savo armijas iš tos srities, bet Francija negavo tam reikiamos paramos iš Anglijos ir Belgijos pusės.

Paskui Francija, Anglija, Belgija ir Italija (kurios buvo pasirašiusios Locarno sutartį su Vokietija) padarė nuolaidaujantį pasiūlymą Vokietijai:

Kad Hitleris daugiau nesiųstų savo kariuomenės į Rheino kraštą bent šiuo tarpu, kad Vokietija prisiimtų tarptautinę policinę kariuomenę į 12 ir pusės mylių pločio ruožą Francijos pasienyj ir įsileistų ten tarptautinę komisiją, kol tęsis derybos del naujų sutarčių, kur bus imama domėn ir Hitlerio pasiūlymai; ir kad Hitleris savo skundą prieš Francijos-Sovietų sutartį perduotų Tarptautiniam Teismui Hagoje.

(Anglijos užsienių reikalų ministeris A. Eden tuo tarpu ramino Vokietijos pasiuntinį Ribbentropą Londone, kad tarptautinė komisija ir policinė šitų šalių kariuomenė (Anglijos ir Italijos) trumpai tebūtų Rheino krašte, "gal tik keletą savaičių išviso.")

Taigi dar nedaroma jokių tikrų žingsnių, su kuriais Hitleris jaustųsi priverstas skaitytis; ir jo smurtas faktinai liko laikinai pripažintas "teisėtu."

3 Sriovės Anglų Valdžioj

Pačioj Anglijos valdžioj viena grupė reikalauja duot Hitleriui "laisvas rankas" daryt ką jis nori Rytinėje ir Piet-rytinėje Europoje; kita Anglijos ministerių grupė stoja už bendras sutartis prieš karo pavojų iš Vokietijos pusės; trečia grupė svyruoja, tikėdamasi, kad ekonominiai keblumai gali priverst nazius padaryt kokių nusileidimų. Ši grupė nenori kariškai "apsupti" Vokietiją, bet palaikyt susisiekimų "tiltą" su Hitleriu.

Iš antros pusės, Anglija turi skaitytis su Francijos protestais ir reikalavimais, nes pačiai Anglijai gali prireikti Francijos talkos prieš galimą užpuolimą iš Vokietijos pusės.

Sovietų Sąjunga Pati Turi Apsisaugot

Drg. Radek iš visų dabartinių ergelių-derybų daro tokią išvadą, jog taikos saugojimo bendros sutartys tarp kapitalistinių šalių iki šiol taip silpnai veikė, kad nedavė jokio rimto užtikrinimo prieš karo pavojų Sovietams iš imperialistų pusės. **"Taigi saugumo užtikrinimas Sovietų Sąjungai reiškia, svarbiausia ir pirmučiausia, kad ji pati privalo turėti tinkamą apsigynimo jėgą. Nes kitos šalys negali ar nenori daryti žingsnių, reikalingų sustiprinimui bendro (kolektyvio) saugumo."**

Hitleris Neatšauksiąs Savo Rheino Armijų

BERLYNAS, Kovo 22.—Dideliame nazių susirinkime Breslau mieste Hitleris užreiškė, kad jis niekam "neužleis augščiausios valdžios ant jokių Vokietijos žemių."

Tuo būdu jis netiesiogiai atmetė Francijos, Anglijos, Belgijos ir Italijos pasiūlymą, kad būtų atsiųsta tarptautinė kariuomenė į 12 ir pusę mylių pločio ruožą Rheino upės srityj, kol bus svarstoma naujos sutartys su Vokietija.

Jis gyrėsi, kad Vokietijoj įsteigęs "stipriausią organizuotą" valdžią pasaulyje, būk "suvienijęs tautą" ir politiniai "prikėlęs ją iš numirusių."

Hitleris smerkė Versalės sutartį ir pasakojo, būk turėjęs teisę sulaužyti Locarno sutartį todel, kad Francija padarė tarpsavinės pagelbos sutartį su Sovietais. Jis čia vėl veidmainiškai bažijosi, būk "trokštąs taikos," tik kovojąs už lygybę Vokietijai su kitomis šalimis.

Bet taikos deklamacijomis Hitleris bando pridengti savo karo planus prieš Sovietus, prieš Pabaltijos šalis, prieš Čechoslovakiją ir net prieš Franciją.

EXTRA!

ITALIJOS VISA STAMBI GAMYBA DIRBS KARUI

ROMA, Kovo 23.—Mussolinis, 17 metų sukaktuvėse nuo fašizmo įvedimo, patvarkė, kad visos didžiosios pramonės tuojaus yra perimamos į fašistų valdžios rankas, idant galėtų sekmingiau aprūpinti jo numatomo naujo didžio karo reikalus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisve Inc.
every day, except Sunday
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States ,per year	$5.50
Brooklyn ,N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canda and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kodel Smetona Užsmaugė "Ūkininkų Vienybę?"

Smetonos valdžios oficiozas "Liet. Aidas" teisinas del uždarymo "Ūkininkų Vienybės." Ir toj organizacijoj, kaip matysite, atsirado Smetonos priešų. Kalti ūkininkai, kam jie savo organizaciją pavartoja apgynimui savo interesų.

"Liet. Aidas" sako:

Užėjus ekonominei krizei visame pasaulyje, mūsų ūkininkai taip pat buvo jos daugiau ar mažiau paliesti. "Ūkininkų Vienybės" atskirų apskričių komitetų ir skyrių buvo statomi vyriausybei vis didesni reikalavimai, ir priimamos tokios rezoliucijos, kurios nebuvo suderintos su bendrais valstybės reikalais ir kurių visai negalima įvykdyti. *Iškeldavo ir tokių reikalavimų, kurie nieko bendro su pačių ūkininkų reikalais neturi.* Tai buvo vienybininkų nukrypimas nuo jų tikrojo tikslo. Tas "Ūkininkų Vienybės" nukrypimas, ypač ryškiai matyt 1935 m. veikloje. Nuo tų metų pradžios daugelyje Suvalkijos vietų Lietuvos "Ūkininkų Vienybės" apskričių komitetai ir skyriai buvo sušaukę visą eilę susirinkimų, kuriuose buvo priimtos rezoliucijos neva ūkininkų būklės gerinimo reikalais. *Daugumas tų rezoliucijų atitiko vėliau pasireiškusio ūkininkų judėjimo reikalavimus.* "Ūkininkų Vienybės" nariai stengdavosi ūkininkų tarpe sudaryti opiniją, kad vyriausybė turinti patenkinti jų reikalavimus, ir kad ji per maža rūpinantis sunkia ekonomine ūkininkų būkle. *Toks veikimas nemaža prisidėjo prie Suvalkijos ūkininkų judėjimo išūgdymo.*

Kad "Ūkininkų Vienybės" organizacija dėjosi prie ūkininkų kurstymo galima nurodyti, kad ir tokius pavyzdžius. 1935 m. gegužės 19 d. Lazdijuose "Ūkininkų Vienybės" komiteto narių susirinkime Kazio Žvirblio buvo iškeltas ir priimtas pasiūlymas *surengti kažkokią vargo demonstracijos eiseną į Kauną.* Tų pačių metų rugpjūčio 4 d. Liudvinavo valsč. Gulbiniškių kaime "Ūkininkų Vienybės" komiteto buvo surengta gegužinė, kurioje Vytautas Botyrius iš Triobiškių km. pasakė agitacinę kalbą, nieko bendra su ūkininkų padėtimi neturinčią. *Taip pat buvo išaiškinta, kad visi trys nariai "Lietuvos ūkininkų darbininkų ir visuomenės Vykdomojo komiteto," platinusio rugpjūčio mėn. Marijampolės apskrityje pirmuosius atsišaukimus: "Broliai Lietuvos ūkininkai ir darbininkai," buvo vienybininkai: Ant. Rutkauskas, jo svainis Kazys Varkala ir Andrius Stravinskas.* Panašių pavyzdžių iš "Ūkininkų Vienybės" veiklos būtų galima ir daugiau suminėti.

Aišku, kad augščiau nurodyta "Ūkininkų Vienybės" veikimo kryptis ir dvasia visiškai neatitiko tuos augštus valstybės tikslus, kuriems subordinuoja draugijų veiklą naujas draugijų įstatymas.

O kas per vieni tie "bendri valstybės reikalai?" Tai yra reikalai smurtininkų saujelės, kuri dabar smaugia Lietuvos žmones. Kol Ūkininkų Vienybė šoko pagal tos klikos muziką, tol jai buvo leista gyvuoti. Kaip greitai gyvenimo verčiami ūkininkai pasijudino savo naudai, taip greitai Smetona ištaškė jų organizaciją.

Daugiau Balsų už Amerikos Lietuvių Kongresą

Chicagos "Naujienų" štabas ir jam artimi žmonės laikė susirinkimą, užgyrė Amerikos Lietuvių Kongreso ideją ir išleido "Atsišaukimą į Visuomenę," kuriame raginamos organizacijos taip pat pasisakyti už kongresą. Kongresas turėtų įvykti birželio 20 ir 21 dienomis Clevelande, išvakarėse SLA seimo.

Gerai, kad dar vienas balsas prisidėjo už kongreso ideją. Kaip jau žinoma, mes jau senai esame pasisakę už tokį kongresą, pačioje pradžioje šių metų. Laikas, labai laikas Amerikos lietuviams skubintis pagelbon Lietuvos žmonėms nusikratyti Smetonos diktatūros. Dar pereitą vasarą tam pačiam Clevelande įvykęs Amerikos Lietuvių Darbininkų Suvažiavimas pasmerkė Smetonos diktatūrą Lietuvoje, sveikino Lietuvos darbininkų ir valstiečių kovą prieš smetoninius smurtininkus ir šaukė visus Amerikos lietuvius eiti kovotojam talkon. Suvažiavimas išrinko Lietuvos Draugų Komitetą teikti moralę ir medžiaginę pagelbą kovojantiems Lietuvos darbininkams, kuris jau surinko nemažai aukų ir pasiuntė tiems mūsų broliams Lietuvoje.

Taigi, mums labai smagu, kad ir daugiau Amerikos lietuvių grupių šiemet jau kalba apie teikimą Lietuvos žmonėms pagelbos del nusikratymo Smetonos diktatūros. Tačiau, mums atrodo, naujieniečių grupė, visai nesiskaitydama su masinėmis lietuvių organizacijomis, pasiskubino pasiimti ant savęs autoritetą jau ir vietą ir laiką kongresui paskirti. Išrodo, kad ta grupė bando viena visą tą reikalą vesti ir kongresą kontroliuoti. Taip atrodo. Bet jeigu ji ištikrųjų tokius tikslus turėtų, tai proponuojamas ir visų pažangiųjų lietuvių trokštamas kongresas neduotų pageidaujamų pasekmių. Šitas kongresas turėtų būti tikrai apimantis visas tas Amerikos lietuvių organizacijas, partijas, sroves ir grupes, kurios priešingos fašistinei Smetonos diktatūrai ir trokšta Lietuvos žmonėms ištiesti savo ranką jų kovoje prieš ją. Jeigu viena kuri siaura žmonių grupelė bandys kongresą pasigrobti, tai tik prives prie pasidalinimo, susipykimo ir duos daugiau žalos, negu gero. Mums šioj valandoje reikia tikrai vieningo balso prieš Smetonos diktatūrą.

Antras dalykas. Naujieniečių atsišaukime pats kongresas netiksliai vadinamas "Kongresas Lietuvos Demokratijai Ginti." Išeina, kad Lietuvoje yra demokratija, bet jai grumoja pavojus, tad reikia skubintis ją ginti. Bet gi Lietuvoje nieko panašaus nėra. Nėra jokios ten demokratijos, viešpatauja žiauri fašistinė diktatūra. Tuo būdu negalima ginti tai, ko nėra. Lietuvos žmonių pirmiausias uždavinys yra nuversti fašistinę diktatūrą. Gi Amerikos lietuvių pareiga jiems tame padėti. Kalbėjimas apie gynimą tai, ko tie žmonės visai neturi, reiškia bandymą nukreipti jų dėmesį nuo jų pirmiausio, būtiniausio uždavinio, tai reiškia sėjimą pavojingų iliuzijų. Kuomet žmonės neturi jokių civilių teisių, tai pirmiausia jie turi organizuotis ir veikti jų iškariavimui, laimėjimui, o tiktai tada galės jas ginti, kuomet jau turės, jau bus iškariavę.

Tuo būdu, šitas Amerikos Lietuvių Kongresas teisingai gali būti pavadintas priešfašistiniu kongresu, kongresu rėmimui Lietuvos žmonių kovos prieš Smetonos fašistinę diktatūrą, už civiles laisves ir demokratines teises Lietuvos liaudžiai.

IŠ LIETUVOS

Juknaičių Įvykių Byla Perduota Kariuomenės Teismui

KAUNAS.—1935 m. rugs. 29 d. Klaipėdos krašto seimelio rinkimų metu Vyžų rinkimų apylinkėje, Juknaičių km. gauja fanatikų nazių užpuolė ir sumušė atvykusius į rinkimų vietą piliečius M. Kuršių, M. Tarutį, D. Simkų, iššauktus tvarkai daryt Šilutės policininkus P. Stulginską ir D. Šiaulį, rinkimų komisijos pirmin A. Subaitį, rinkimų komis. pirm. pavad. J. Gurgždį, komisijos narius J. Šulcą, J. Jambulį ir M. Patėgą, sudaužė rinkimų dėžę ir mokyklos inventorių, išniekino viduje buvusį valstybės ženklą ir prez. Smetonos paveikslą, sudaužė policininko Kuršiaus motorciklą, policininkų Stulginsko ir Šiaulio dviračius, išdaužė geležinkelio stoties langus ir t. t.

Juknaičiuose hitlerininkų įžūlumas pasireiškė nekaltų žmonių užpuldinėjimu ir jų sumušimu ligi sąmonės netekimo. Kai kurie žmonės yra sunkiai sužaloti: sulaužyti kaulai, išdaužyti dantys, pramuštos galvos ir tt.

Dalyką tyrinėjant, paaiškėjo, kad hitlerininkai iš anksto rengėsi Juknaičiuose arba kur kitur išprovokuoti muštynes, susirėmimą, kurių metu turi ateiti "vokiečiai."

Sambūrio dalyviai ir sužvėrėję mušeikos uždaryti kalėjiman laukia teismo.

Byla perduota kariuomenės teismo prokuratūrai, kuri kaltinamuosius aktus jau surašė ir bylą perdavė teismui paskirti. Kaltinamaisiais šioje byloje patraukti: J. Simaitis, J. Vaškys, R. Gerulis, H. Peldžius, M. Makys, H. Grigolaitis, R. Grigolaitis, M. Stulgys, O. Nausėda, V. Srugys, V. Linkis, E. Krečmanas ir V. Lorenšaitis.

Dalis gaujos dalyvių pabėgo užsienin, bet tie 13 bus teisiami.

Įdomu, jog šių "vokietininkų" vardai lietuviški.

Į SLA Narius

Mūsų organizacija, SLA, vėl gyvena labai svarbų, opų momentą. Jos ateitis priklauso daug nuo to, kokie bus jos viršininkai.

SLA sekretoriaus raportas Pild. Tarybos posėdy rodo, **kad narių skaičius vos viršija 13,000; kad išsibraukė daugiau kaip naujų gauta; kad kuopų skaičius sumažėjo.** O reikia pasakyti, kad pastaruoju laiku padėtis kiek pagerinta, ačiu tam, kad atžagareivių politika gerokai pažabota.

Jau visiems žinoma, kaip Gegužio - Vitaičio - Viniko grupės politika nupuldė Susivienijimą Lietuvių Amerikoj, kada jie pilnai vyravo organizacijoj. Juk tai jų kaltė, kad 1930 metais SLA suskaldyta ir nuo 23,000 narių nupuldyta iki 13,000.

Šiuo tarpu jie ir vėl mojasi savo atžagareivišką politiką užkarti Susivienijimui; paversti jį priešdarbininkišku, prielankiu fašizmui ir Lietuvos fašistinei valdžiai.

O paversti SLA tokiu reiškia skaudų smūgį jam užduoti, nes Amerikos lietuviai priešingi fašizmui. Bile organizacija, nusistačius priešdarbininkiškai, negali bujoti tarp Amerikos lietuvių. Paversdami TMD priešdarbininkiška, tautininkai nuvarė ją į kapus. Mes nenorime susilaukti savo organizacijai tokio likimo.

Teko patirti, jog pasamdyta šnipai, kurie renka neva "faktus" prieš dabartinį SLA prezidentą. Norima visas SLA turtas sugabenti į Pennsylvanijos valstiją, kad tuo būdu palikus SLA iždininką p. Gugį be pareigų ir mechaniškai nuo jo atsikratyti. Dedama pastangos susivaryti juo daugiausia delegatų, kad, neveizint visko, pravesti savo užmačias ir vėl vyrauti SLA.

Visi SLA nariai, kurie priešingi tam, turi subrusti. Visi pažangieji SLA nariai turi dirbti, kad **juo daugiausia balsų padavus už pažangiųjų sąrašą ir taipgi išrinkus pažangiųjų delegatų į seimą.**

Veikite SLA naudai. Balsuokite už sekančius kandidatus:

Prezidentu—F. J. Bagočius.
Vice-prezidentu — J. K. Mažiukna.
Sekretore — P. Jurgeliūtė.
Iždininku — K. P. Gugis.
Iždo globėjais — J. Miliauskas ir E. Mikužiūtė.
Daktaru-kvotėju—J. S. Stanislovaitis.

Rinkite taipgi pažangius narius delegatais į SLA seimą.

Darbininkų SLA Narių Komitetas.
2931 So. Emerald Ave.
Chicago, Ill.

"Aštuntas Pasaulio Stebūklas"

Virš metai ir pusė atgal nuskambėjo pasaulyje žinia, kad Corbeil miestelyje, Ontario provincijoj, Kanadoj, biednų Dionnų šeimynoje užgimė penkios mergaitės. Mergaitės buvo mažos, be tinkamos priežiūros vargiai jos būtų augę.

Tuo klausimu greitai susirūpino miestelio valdininkai ir laikraštininkai. Žinoma, ne todel, kad išgelbėjus Dionnų šeimynos mergaites nuo mirties. Išnaudotojams tas neapeina. Milionai suaugusių darbininkų ir jų vaikų nedarbo metu badauja ir laipsniškai miršta, bet tas Hearstams ir kitiems laikraštiniams turčiams neapeina. Jie dar sutrų kibirus verčia ant bedarbių. Susirūpino todel, kad pajuto, jog iš nepaprasto Dionnų šeimynoje įvykio jie gali pasidaryti didelį biznį.

Hearsto laikraščių magnatai tuojaus pasiuntė inkubatorių, kuriame galėtų laikyti mergaites. Hearsto laikraščiai garsiai sušuko pasauliui, kad Corbeil miestelyje įvyko "aštuntas pasaulio stebūklas." Miestelio valdžia tuojaus vaikus atėmė nuo Dionnų ir paskelbė miestelio nuosavybe. Miestelio valdininkai tuojaus padarė sutartį su Hearsto laikraštininkais, kad tik jiems bus leista mergaites kartas nuo karto nufotografuoti ir už tai į metus miesteliui bus mokama $5,000. Biznis prasidėjo.

Savo laiku Massachusetts valstijoje miestelis Malden pagarsėjo kokiu ten "stebūklu" ant kapų. Corbeil miesteliui nebuvo reikalingas bent kokis stebūklas ant kapų, čia jam patarnavo Dionnų šeimynos įvykis. Pirmiau miestelis buvo mažas, turėjo tik apie 600 gyventojų, daug gatvių buvo negrįstos, nebuvo augštesnių namų, kaip dviejų augštų. O dabar, 20 mėnesių po to "aštunto pasaulio stebūklo," Corbeil jau turi virš 6,000 gyventojų, atsirado daugelis kelių augštų namų, išbudavota viešbučiai, gatvės išgrįstos, išlietos cementu ir asfaltu, atsirado didelės krautuvės ir užeigos. Dionnų mergaitėms išbudavota sanatorija. Dar keli desėtkai mylių aplinkui visą miestelį pakeliais pastatyta dideli apgarsinimai, šaukianti visus užvažiuoti į Corbeil ir pamatyti tą "aštuntą pasaulio stebūklą." Ir važiuoja žmonės šimtus mylių, važiuoja net darbininkai, o buržuazija ir tūkstančius. Ji smalsi. Užsisako tikietus telegramomis ir telefonais į Dionnų mergaičių sanatoriją. Kurie to nepadaro, tai stovi valandomis eilėje ir laukia, kada bus įleisti, kada gaus progą pamatyti tą "aštuntą pasaulio stebūklą."

Į mergaičių sanatoriją iki šiol leido tik du kartus į dieną —12-tą valandą ir 3-čią valandą po pietų. Žingeidautojai už gana brangius tikietus gauna tik praeidami pamatyti, nes viso tik 10 minučių tęsiasi ta paroda. Užmetei vieną akį ant "aštunto pasaulio stebūklo"—ir gana. Kiti veržiasi, spaudžiasi, kaip prie velykinės ausinės.

Mergaitės, kaip ir visi vaikai: juokiasi, verkia, šaukia motiną ir tėvą. Bet Dionnai, tėvai, jas gali tik tiek matyti, kaip ir visi kiti praeiviai. Tik akį užmesti. Jie prie mergaičių neprileidžiami. Mergaitės paimta miesto valdžios. Dionnams į mėnesį primeta $100 ir to užtenka. Jų vaikai faktiškai ne jų. Bet čia Hearstas nešaukia, kad tai "nacionalizacija," čia jis nieko nesako. Jis tik nuplatos bjaurius melus skleidžia prieš Sovietų Sąjungą, būk ten vaikai nacionalizuoti, ko visai nėra.

Mergaitės auga, tat Hearsto ir kitų buržujų ir biznis turi augti. Miestelio Corbeil valdininkai pardavė mergaites Hollywood vienai judžių kompanijai suvaidinti judį. Mergaitės dar neturi 20 mėnesių amžiaus, o jau jos "artistės"! Jos pagamina veikalą vardu *"The Dionne Quintuplets in the Country Doctor."* Judis rodomas dar tik didžiuliuose teatruose. New Yorke dabar jį rodo labiausiai pagarsėjęs ir naujausias "Music Hall" teatras. Žmonės grūdasi, veržiasi, brangiai moka. Kapitalistiniai, ypatingai hearstiniai, laikraščiai daug rašo, giria judį. Biznis auga.

Tai šitokis yra tas "aštuntas pasaulio stebūklas." Baisaus ekonominio krizio metu, kada industrijoje viešpatauja nedarbas, kada milionai žmonių nusiminę, neturi geresniam gyvenimui vilties, kada šimtai tūkstančių studentų, inžinierių, mokslo žmonių yra priversti griebtis ne už to darbo, kurio jie mokinosi, bet už lopetos, šluotos—gatves valyti, tai tuo pačiu laiku buržuazinė spauda kupina žinių apie Dionnų šeimynos išdavą.

Bet patys Dionnai nuo to visko pastumti į šalį, mergaitės "jų," bet pelnas turčių. Jį žeriasi į savo kišenes Hearstai, Hollywood judžių magnatai, Corbeil miestelio viršininkai ir kiti ponai.

Valstiečio Sūnus.

Gyvuoja be Stebūklo

Dabartiniai "Naujosios Gadynės" bosai, išrodo, iki "sūdnos dienos" nepamirš mano "prasižengimo," administratoriaujant padaryto SOS aplinkraščiu, kurį išsiuntinėjau apie penkiomdešimtim p a r i n k t ų "Naujosios Gadynės" vajininkų bei atsakomingiausių opozicionierių.

Girdi, Kuodis pranašavo, kad jei neįvyks stebūklingas mūsų jiegų išjudinimas, tai "Naujoji Gadynė" gali užsidaryt po mėnesio laiko. Bet, sako "N. G." bosai, jokis stebūklas neįvyko, o "Naujoji Gadynė" vistiek išeina.

Gerai, kad jie apie tą mano laišką vis dar deklamuoja prakeiksmu. Tas duoda man progos suteikt daugiau informacijų.

Kad "Naujoji Gadynė" tuo laiku buvo mirtinoj padėtyj, tai tikra tiesa. Ir kuomet antivienybinė vadovybė prieš tą padėtį užsimerkė, o tik agitavo atmest pasiūlytą vienybę ir sykiu su lovestoniniais skelbt Kominternui "dar energingesnę" kovą, tai aš ir skaičiau savo pareiga painformuot atsakominguosius mūsų draugus apie laikraščio padėtį, kad jie vėliau mūs nekeiktų už slėpimą teisybės; kad jei jie sykiu su lovestoniniais sutinka kovą panaujint, tai lai keldami rankas už tai žino, jog sykiu turi ir savo darbą už laikraščio išlaikymą keleriopai pasmarkint; kitaip—ir "Naująją Gadynę" ir mūsų Draugiją laukia politinė mirtis, nes daugelis mūsų organizacijos narių tą naują kovą prieš Kominterną atmetė.

Kad Steponavičius "Naująją Gadynę" šiaip-taip dar išleidžia, tai vienas sekretų ve kame:

Kuomet mudu su drg. Prūseika buvom nuvažiavę pasitart pas lovestoninius, tai Lovestono pirmoji ranka B. Wolfe prižadėjo mums tuojau sukelt $500, jei atmesim vienybę. Mudu to pasiūlymo nepriėmėm. Aišku, Steponavičius tą (o gal dar didesnę) pagelbą priėmė.

Galimas daiktas, kad Steponavičius su Jankausku turi ir daugiau slaptų šaltinių...

Opozicinis laikraštis gali stovėt stipriai tik tada, kai jis savo gyvavimui turi tvirto politinio pagrindo ir išvysto platų judėjimą. Gi slaptieji pajamų šaltiniai judėjimo išvystyt negali, neigi jie gali ilgam užtikrint gyvybę paties laikraščio.

J. Kuodis.

Nėra Išvietės

VILKAVIŠKIS.—Prie pastatytos miesto halės nėra išvietės. Žmonės, kurie turi po keletą valandų išbūti halėje, tuo skundžiasi. Lygiai taip skundžiasi ir skaityklos lankytojai, nes jiems taip pat nėra laisvos išvietės.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
48—2nd Ave. Newark, N. J.
Tel.: Humboldt 2—7964

RANKOS DREBA—NERVAI

Drauge gydytojau, aš turiu keletą menkų nesmagumų. Kai aš truputį padirbėju, malkas pakapoju ar ką tokio, tai man pradeda rankos drebėti. Kitaip sakant, nervai mane suima. Šiaip jie manęs nevargina.

Šiaip aš esu pusėtinai sveikas jaunuolis, 5 pėdų ir 6 colių ūgio, 142 svarų—nuogas, be rubų. Aš labai mažai rūkau. Prieš keletą savaičių aš buvau be darbo, ir tada jaučiaus gerai. O dabar aš dirbu naktimis. Tai galėtų būti priežasčia.

Duokite man kokį patarimą. Aš esu "Laisvės" skaitytojas ir labai esu dėkingas už patarimus.

ATSAKYMAS

Jūs, Drauge, po truputį **rūkote.** Tai vienas dalykas, kuris nervų netaiso. Ypač, kad Jūs tebesate da toks jaunas vaikinas. Rūkymas pirma 25 metų amžiaus ypač yra žalingas visam organizmui, kuris iki to amžiaus da nėra pilnai subrendęs ir lengviau pasiduoda nuodingai tabokos intakai.

Tai čia, be jokių tolimesnių pasiteisinimų, Drauge, **meskite rūkymą.** Kam save liuosa valia pamažu nuodinti? **Nikotinas, anglies viendeginis** (carbon monoxide), suodžiai, derva ir keletas kitų sudėtingų rūkymo išdavų palengvėlio susigeria į organizmą ir gadina kūno audinius. Gadina kraujagysles ir pirma laiko sukelia arterijų sklerozę, — o tai jau ženklas senatvės ir nebeatitaisoma organinė liga. Gadina ir nervus, liaukas, skilvį, gerklę, nosis ir visa ką.

Gana. Jei įkainuojate savo sveikatą ir visą prieš save ateitį, neikite prieš gamtą—nerūkykite arba kitaip kaip nevartokite tabokos.

Tai vienas punktas. Dabar antras. Jūs **dirbate naktimis.** Naktų darbas, nors ir nebūtų sunkus, daro žalos organizmui. Priseina miegot dienos metu, o **dienos miegas** nėra toks skalsus ir taip neatgaivina žmogaus, neprašalina nuovargio. Ilgainiui visas nuo to pasidarai silpnesnis, menkesne energija.

Deja, su darbais netaip lengva. Pasirinkimo beveik nėra. Džiaugies, bile kokį darbelį nusitvėręs. Tai jau tokia kapitalistinio smukimo ironija. Vis dėlto, Drauge, pasiklausinėkite, pabandykite: gal kur ir susirastumėt kokį dieninį darbą, ne naktinį. Tai būtų Jums didelis pliusas.

O šiaip nieko tokio. Kad tik gautumėt pakankamai pasilsėt, **pamiegot, atsigaut.** Tai yra nepavaduojama išlyga.

Maisto labai žiūrėkite, kad Jums jis būtų gyvas, naturalinis, su visa gausa vitaminų, mineralų ir kitų dėsnių. Imkite **iodo tinktūros, žuvų aliejaus ir džiovintų mielių:** tatai dapildo tūlus maisto trūkumus, priduoda vitaminų, iodo skydinei liaukai—nuodų naikintojai organizme. Būkite, kada tik galima, ant oro, ant saulės. Beje, gaukite **kviečių** ir kramtykite dažnai po žiupsnelį: puikus tonikas, stiprylas!

Ką Fašistas Matė Sovietų Sąjungoj, o Komunistai Lietuvoj

Pernai metų vasarą Lietuvos fašistų laikraščio "Mūsų Rytojaus" redaktorius Ks. Urbonavičius lankė SSRS. Kiek vėliau Amerikos Jung. Valst. darbininkų atstovai lankė Lietuvą. Pirmasis savo įspūdžius parašė redaguojamam laikraštyje, o paskutinieji—"Laisvėj" ir "Vilnyj." Čia ir paduodame dalį tų įspūdžių.

Lygindamas Urbonavičius SSRS darbininkų gyvenimą su ankstyvesniais laikais, rašo:

"Palyginus su ankstyvesniais laikais, darbininkų būklė visais atžvilgiais yra pagerėjusi ne tik pačioj Maskvoj, bet ir kituose Rusijos miestuose. Dabar žmonės jau ir apsirengę geriau ir sočiau pavalgę.

"Ištikrųjų, vienas iš svarbiausių Sovietų vyriausybės rūpesčių dabar yra aprūpinti gyventojus maistu, rūbais ir kitais dalykais. Tai svarbiausias paskutinės 'petiletkos" uždavinys. Už tatai ypatingą dėmesį Sovietų valdžia dabar kreipia į žemės ūkį ir deda didžiausias pastangas jo našumui pakelti."

Kad Lietuvos darbininkai gyvena kur kas blogiau, kaip kad net caro laikais, apie tai netenka ir kalbėti. Blogiau gyvena ir Lietuvos valstiečiai. Štai Amerikos darbininkų atstovų pasikalbėjimas su Lietuvos valstiečiu:

"Užėjome pas vidutinį ūkininką. Namų stogai šiaudiniai ir tie patys apirę, kiauri. Stuba negrįsta. Pietum užkandis juoda duona ir barščiai. Klausiame ūkininko:

—Kas atsitiko su jūs gyvenimu? Juk turite savo valdžią, savi žmonės, tai turėtų būti daug geriau, negu buvo prieškariniais, carizmo laikais, bet to nesimato.

—Kad grįžtų tie prieškariniai laikai, tik žinoma, ne caras, tai mes išskėstom rankom pasitiktume, — kalbėjo ūkininkas..."

—Bet sava valdžia, tai galite klibinti klausimą delei palengvinimų,—sakau jam.

—Sava valdžia... Jinai ant mūsų nugarų per spėką užsikorė ir tebestovi pasiremdama žiauriu teroru." ("Vilnis" num. 224).

Toliau Urbonavičius rašo apie didelę kultūrinę pažangą SSRS.

"Šiaip ar taip žiūrėsime į Sovietų Rusiją ir joje veikiantį režimą, bet negalime užginčyti (neužginčys to ir aršiausi Sovietų Rusijos priešai) tos milžiniškos pažangos, kurią ji yra padariusi moksle ir apskritai visose kultūros srityse. Šiandien rusas jau nebe prieškarinis mužikas. Žmonės yra iš pagrindų perauklėti." ("M. Rytojus" num. 58).

"Kalbant apie kultūrinius Sovietų Sąjungos laimėjimus, negalima nepaminėti to didžiulio darbo, kuris per palyginti trumpą laiką buvo padarytas atsilikusių plačiosios Rusijos tautų tautelių—tautų kultūriniam lygiui pakelti..."

"Prieškariniais laikais juodašimtiška Rusijos valdžia 'inorodcais' — kitataučiais visiškai nesirūpino ir stengėsi nutautinti, išnaikinti..."

"Šiandien mažųjų Rusijos tautelių padėtis iš pagrindų yra pasikeitusi... Mažosios Rusijos tautelės gali tik džiaugtis, nes Sovietų valdžia jomis labai rūpinasi."

"Dauguma klajoklių pradėjo sėslų gyvenimą, per stepes ir tyrus nutiesti keliai, kur jau ir automobilius nebepiktoji dvasia. Apie 75 Sovietų Rusijos tautelės turi savo lotyniškus rašmenis. Vogulai, ostiakai, samojedai, tungusai ir kiti, išviso apie 40 tautelių iki šiol savo rašmenų visai neturėjo. Kitų tautų arabiški, žydiški ar mongoliški rašmenys pakeisti lotyniškais. Net Rusijoj gyvenanti chiniečiai ir japonai turi lotynizuotą rašybą."

"Šiandien Sovietų Sąjungos teritorijoj išeina milijonai ekzempliorių knygų bei laikraščių, atspausdinamų daugiau kaip 100 kalbų."

"Dideliuose Sibiro ir Turkestano plotuose pristeigta mokyklų, ligoninių ir vadinamų kultūros bazių, kuriose yra įrengtos skaityklos, radio, kino ir kt. Nenuostabu todel, kad šiandien analfabetų skaičius yra mažas jau net pas jakutus ir įvairias tungusų gimines. Beveik visur jau įvestas privalomas pradžios mokslas, plačiai skaitomi laikraščiai ir knygos. Pats savo akimis mačiau jakutų ir kitų Sibiro tautų laikraščių, spausdintų lotyniškomis raidėmis."

"Aišku, kad taip praplitus spausdintam žodžiui krašte labai jaučiama popierio stoka. Fabrikai, dirbdami dieną ir naktį, nepajėgia pagaminti tiek popierio, kiek jo reikalinga knygų bei laikraščių spausdinimui. Ir todel del popierio stokos Sovietų Sąjungoj negali net pakankamą skaičių išleisti laikraščių. Miestų gatvėse prie kioskų galima matyti eiles žmonių, kurie laukia nusipirkti laikraštį. Jie stovi eilėse prie kultūros."

Urbonavičius rašo:

"Išėjęs į gatvę, norėjau aš nusipirkti laikraštį, bet pastovėjęs eilėj apie 10 min. laikraščio aš negavau, laikraščiai jau visi buvo išparduoti... Pasirodo, kad visų laikraščių del popieros stokos spausdinamas apribotas skaičius, todel jų nepakanka. Skaitytojų Sovietuose yra daug, taigi prie laikraščių kioskų ir stovi žmonių eilės. Jokiame kitame krašte tokių dalykų matyti neteko."

VII Kominterno kongrese Manuilskis pasakė:

"Bendras visų laikraščių tiražas išaugo nuo 8,8 mln. 1928 metais iki 38,5 mln. 1934 metais, ir visgi knyga ir laikraštis—pas mus pati deficitinė šaka, nepalyginamai greičiau ir plačiau auga mūsų kultūriniai reikalavimai."

"Sovietų valdžia atgimdė gyveniman ištisas tautas, baigiančias išmirti po kapitalo jungu, padėjo jom sukurti savo raštiją, atsistoti ant kojų ir įeiti pilnateisiais nariais į draugingą SSRS tautų Sąjungą."

Kaip matom, laikraščių tiražas milžiniškai išaugo ir vis auga, o laikraščių vis neužtenka, nes milijonai neskaitę laikraščių, nematę kultūros siekia jos. Todel nenuostabu, kad tik Sovietų Sąjungoje žmonės stovi eilėse prie kultūros.

Kokia tautinių mažumų padėtis Lietuvoje, vaizduoja sekantis Amerikos darbininkų atstovų pasikalbėjimas su Lietuvos žydu. Žydas prekybininkas skundėsi, kad sunku pragyventi iš verslo. Tada jo paklausė, ar jie negali verstis žemės ūkiu. Žydas pasakė:

"Ak ponas, kad tai būtų galima žemes arti žydams, tūkstančiai ir tūkstančiai žydų pirktų žemes. Bet, deja, mes negalim Lietuvoje to padaryti.. Valdžia yra išleidusi tokį įstatymo pertvarkymą, kad žydai negalėtų pirkti žemės. Lietuvos valdžia neturi išleidusi tiesioginių įstatymų, kad uždraustų žydams turėti žemę, bet jinai išleidusi tokį pertvarkymą, kad gali tik tie pirkti žemės Lietuvoje, kurie pirmiaus turėjo žemės, kurių tėvai turėjo žemės kaime arba jų diedukai buvo ūkininkais. O jūs, ponas, žinote, kad caro valdžia žydams neleido pirkti žemės. Jie šiandien taip pat atitverti nuo žemės įsigijimo, nes negali įrodyti, kad jie, jų tėvai bei protėviai būtų buvę ūkininkai." ("Vilnis" num. 226).

Reiškia šituo atžvilgiu Lietuvos žydų padėtis nesiskiria nuo tų laikų, kada Lietuvą valdė caras.

Lietuvoje laikraščius taip pat mažai kas skaito. Lietuvos spaudoje galima dažnai užtikti nusiskundimų, kad neskaitoma laikraščių. Šitą ryškiai atvaizduoja ir sekantis faktas:

"Ar turite tamsta laikraščių?—klausiu apdribusiu veidu "šinkoriaus" Pilviškio gelžkelio stotyj.

"O ne, pone, laikraščių čia nelaikom. Niekas jų nereikalauja" ("Vilnis" num. 225).

Gelžkelio stotyje, per kurią, gal būt, pereina dešimtys keleivių, laikraščių nėra. Jų nėra todel, kad niekas jų neprašo, neskaito.

Tas žiupsnelis įspūdžių mums parodo du pasaulius: Socialistinę SSRS ir kapitalistinę Lietuvą. Ir koks kontrastas!

J. K.

Waterbury, Conn.

Kovo 18 d. čia buvo surengtos prakalbos P. Grigaičiui, "Naujienų" redaktoriui. Prakalbas surengė Liet. Piliečių Polit. Kliubas. Aš prakalbas labai retai praleidžiu neatsilankius, todel gavus pagarsinimo lapelį nuėjau paklausyt, ką pasakys P. Grigaitis šiame svarbiame momente bendro fronto klausime.

Susirinko apie 140 darbininkų į prakalbas. Moterų buvo mažai—penkios ar šešios. Grigaitis kalbėjo dviejose temose. Pirmiausia kalbėjo apie dabartinę Lietuvos padėtį ir apie ūkininkų streikus. Jis sakė, kad Lietuvos žmonės labai suvaržyti, jiems burnos uždarytos ir negauna teisingų žinių. Jie leidžia slaptus laikraštukur ir vienas nesenai iš Lietuvos atvažiavęs žmogus atvežė tų slaptų laikraščių, kuriuos Lietuvos žmonės leidžia iš rankų į rankas. Kalbėtojas skaitė tūlus svarbius punktus apie baisius dalykus, kurie dabar Lietuvoj dedasi, ir ragino, kad draugijos rinktų aukas gelbėjimui Lietuvos žmonių, bet prakalbose aukų niekas nerinko. P. Grigaitis pasakė gyvą, teisingą prakalbą apie Lietuvos ūkininkų padėtį, bet kalbėtojas neprisiminė apie Lietuvos bernų ir tarnaičių dar blogesnę padėtį.

Antroj temoj kalbėjo apie diktatūras. Sakė, kad jis jokios diktatūros nepakenčia ir labai daug prasilenkė su teisybe. Kalbėdamas apie Sovietų Rusijos, "Lenino ir Stalino diktatūrą," jis sakė, kad SSRS įsileidžia visų šalių buržuazinius korespondentus, o socialistų neįsileidžianti. O visi žinome, kad lankėsi ir socialistų, kaip Maurer, Bergerienė ir kiti. Grigaitis sakė, kad dar nežino, kas gali išsivystyti iš tos SSRS valdžios. Sako, komunistai gavę iš centrų įsakymus, "skaldė ir skaldo draugijas, unijas" ir da, nežinia, kokius toliaus gaus įsakymus nuo vadų. Čia vėl didelė neteisybė!

Beje, sakė, kad amerikiečiai, kurie nuvažiuoja į SSRS, esti gerai pavaišinti šampanu, tad sugrįžę ir giria SSRS. Visko nepajėgiu surašyti, ką kalbėtojas pamelavo.

Marijona.

P. S. Apie bendrą frontą Grigaitis sako, kad tik tada gali būti bendras frontas su komunistais, kaip jie atsižadės diktatūros. Žinoma, sako, vienu kitu klausimu, bet nepastoviai.

M.

"LAISVĖS" SIDABRINIO JUBILĖJAUS BANKETAS IR KONCERTAS BROOKLYNE

Aldona Klimaitė
Kolaratūra Sopranas

ĮVYKS

Sekmad. Balandžio **5** Sunday April

PO KONCERTUI ŠOKIAI

William Norris Orkestra

Alekas Velička
Lyriškas Tenoras

MUZIKA PRADĖS
Nuo 6 Valandos Vakare
Vakarienė Bus 7 Val. Vakare.
Koncertas 10 Val. Vakare.

Šokiai Bus Prieš Programą Ir Po Programai.

BUS LABAI GERA VAKARIENĖ

Ona Levonavičiūtė
Dramatiškas Sopranas

ĮŽANGOS KAINOS:
Vakarienei Suaugusiems $1.25
Vaikams iki 12 Metų 50 Centų

Vien Tik Šokiams
Įžanga 40 Centų

Prašome Išanksto Įsigyti Bilietus, nes Norime Žinoti, del Kiek Žmonių Gaminti Valgių.

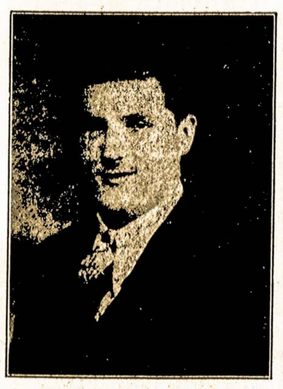

A. Višniauskas
Baritonas

KONCERTO PROGRAMA:

ONA LEVONAVICH, Dramatiškas Sopranas
Lietuvaitė žymi New Yorko teatrų dainininkė pirmu kartu dainuos lietuviai šiame koncerte.

A. VIŠNIAUSKAS, Sidabrinis Baritonas,
Brooklyno publikos mylimas dainininkas.

ALDONA KLIMAITĖ, Koloratūra Sopranas
Jauna puikaus talento dainininkė.

ALEKAS VELIČKA, Lyriškas Tenoras
Palinksmins gražiomis liaudiškomis dainomis.

L. B. Šalinaitė
Ji akompanuos artistam

GRAND PARADISE SALĖJE
318 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Tą Pačią Dieną, 10 Val. Ryte, Bus "Laisvės" Bendrovės Dalininkų Konvencija; Konvencijoje Bus Svečių Iš Tolimų Miestų. Jie Taipgi Bus ir Bankiete, Tad Atsilankę į Bankietą Turėsite Progos Pasimatyti Su Daugeliu Iš Toliaus Atvykusių.

Lietuvių Visuomenei Jungtinėse Valstijose

Reikalaukime Atsteigimo Demokratinės Laisvės Lietuvoj!
Apjungkime Visas Lietuvių Išeivių Jiegas prieš Fašizmą!
Rengkimės prie Milžiniško Visos Šalies Lietuvių Suvažiavimo!

Pastarieji įvykiai Lietuvoj: uždarymas visų organizacijų (apart fašistinių), masiniai teismai ūkininkų, persekiojimas ir kalinimas šimtų darbininkų ir kaimiečių sujudino lietuvius išeivius visose šalyse.

Spaudžiama fašizmo, Lietuvos liaudis laukia iš savo brolių ir seserų pagelbos. Kad nusikratyti fašizmo, mūsų broliai savo gimtiniam krašte gyvastis rizikuoja. Tad mūsų privalumas yra pagelbėti kiek galima, kad jų troškimas kuogreičiausiai būtų įvykintas.

Apie trečdalis visų lietuvių pasaulyj gyvena Jungtinėse Valstijose. Nereikia abejoti, kad milžiniška didžiuma mūs esame griežtai nusistatę prieš fašizmą. Juo toliau, tuo labiau pajaučia mūsų nusistatymą ir dabartinė Lietuvos vyriausybė. Tą faktą patvirtina nuolatiniai isteriški pareiškimai, kuriuos Smetonos atstovas leidžia iš Washingtono.

Dar daugiau galėtume pagelbėti mūsų broliam Lietuvoj atgauti laisvę, jeigu visi prieš fašizmą nusistatę išeiviai vieningai pakeltų savo balsą. Linksma pranešti, kad pastaruoju laiku prie to jau einame.

Mintis už sušaukimą visos Amerikos lietuvių kongresą pasisakymui už liaudies laisvę Lietuvoj vis daugiau prigyja platesniuose sluogsniuose Amerikos lietuvių.

Šių metų sausio 5 dieną Clevelande įvykusiame tarptautiniam priešfašistiniam kongrese lietuvių organizacijų delegatai savo specialėj sesijoj šiuo klausimu sekamai pasisakė:

"Nors mes skaitome svarbiu ir dideliu žingsniu atsibuvusį pereitais metais visuotiną Amerikos Lietuvių Suvažiavimą prieš karą ir fašizmą, tačiaus mes sakome, kad tasai suvažiavimas palyginamai dar permažai apjungė Amerikos lietuvius kovai prieš karą ir fašizmą.

"Todel mes pasisakome už sušaukimą antro, daug didesnio, daug reikšmingesnio lietuvių suvažiavimo, kuriame imtų dalyvumą visos lietuvių organizacijos, nusistačiusios prieš karą ir fašizmą. Mes patariame Nacionaliam Lietuvių Veikimo Komitetui darbuotis toj linkmėj; mes raginame lietuvių organizacijas svarstyti šį klausimą."

Tai nebuvo pasisakymas kokios mažos žmonių grupės, bet balsas virš 99,000 *organizuotų Amerikos lietuvių.* Dėka lietuvių delegacijai tarptautiniam priešfašistiniam kongrese, ten išnešta rezoliucija už gynimą Lietuvos nepriklausomybės nuo Hitlerio. Reiškia, Lietuvos klausimas buvo perstatytas ir teigiamai į tai atsiliepė virš trys milionai organizuotų amerikiečių. Apie tai plačiai rašė netik Amerikos lietuvių spauda, bet gana prielankiai paminėjo ir Lietuvos liberalų laikraštis "Lietuvos Žinios" (vasario 1 d., 1936).

Už sušaukimą visuotino Amerikos lietuvių kongreso prieš fašizmą pasisakė visa pažangioji spauda, kaip tai: *"Vilnis", "Laisvė," "Naujienos," "Keleivis," "Tiesa"* ir šimtai organizacijų bei masinių mitingų.

Kovo 12 dieną, grupė Chicagos lietuvių veikėjų, kurių tarpe randasi ir tokie žymūs visuomenėj žmonės, kaip J. Mickevičius, P. Grigaitis, Dr. A. Montvidas, Dr. A. K. Rutkauskas, E. Mikužiūtė, K. Kairis ir virš 30 kitų, priėmė rezoliuciją už šaukimą tokio visuotino kongreso ir pasiūlė jį šaukti Clevelande, birželio 20 ir 21 dienomis, 1936.

Mes pritariame, kaip augščiau pasakyta, siūlomai vietai ir laikui, bet nuo savęs rekomenduojame dar sekamą:

Šis kongresas neturi būti vienos ar dviejų kurių politinių srovių, bet VISŲ AMERIKOS LIETUVIŲ, KURIE TIK YRA NUSISTATĘ PRIEŠ FAŠIZMĄ, UŽ LAISVĘ LIETUVOS LIAUDŽIAI!

Mes raginame visus laisvę mylinčius lietuvius kuogreičiausiai imtis svarstyti šį klausimą kiekvienoj kolonijoj, kur tik randasi bent dvi ar daugiau lietuvių organizacijos. Darykime spaudimą į mūsų įvairių srovių centrus: komunistų, socialistų, katalikų ir sandariečių, kad kuogreičiausiai susitartų ir oficialiai paskelbtų laiką ir vietą tokio visuotino Amerikos lietuvių kongreso.

Pasisakykime pusės miliono Amerikos lietuvių vardu, kad mes nepakęsime fašistinės tironijos, kuri dabar spaudžia mūsų brolius ir seseris Lietuvoj!

Pagelbėkime jiem iškovoti laisvę savo šalies viduje ir suvienijus visas liaudies spėkas apginti Lietuvos nepriklausomybę nuo pavojaus.

Varde 55,000 organizuotų Amerikos lietuvių, Nacionalis Lietuvių Veikimo Komitetas:

A. DEIKIENĖ, pirmininkė,
J. K. STALIORAITIS, iždininkas,
L. JONIKAS, sekretorius,
3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Wilkes Barre, Pa.

Wilkes Barrės ir apielinkės darbininkai šiomis dienomis pergyvena nepaprastus įvykius gyvenime. Susquehanna upė rodo savo galybę, ką ji gali padaryt. Šiuos žodžius rašant, tai yra, kovo 19 dieną, upė yra virš 32 pėdų pakilus augščiau savo paprasto stovio. Labai daug darbininkų namelių apsemti. Nors šis upės pakilimas padarė nuostolių ir kitur, bet jau kaip čia Wilkes-Barre su jo priemiesčiais — tai labai daug — daugiausia apsemta šios vietos: Kingston, žemutinė dalis Wilkes-Barrės, Plymouth ir labai daug kitų vietų.

Pačiam centre Wilkes-Barrės vanduo pasiekė net S. Franklin St., taipgi South Main St. ir daug kitų gatvių.

Mieste nepaprastas reginys: daug žmonių eina pasižiūrėt iškilusios upės ir bevaikščiojant tenka matyt visko. Kurie arčiau vandens, tie barikadas darosi, smėlio maišus krauna ant durų ir kitur, kur vanduo gali greičiau įsigaut į vidų. Kiti visokias savo prekes gabena aukštyn iš sklepų, kad nepriegertų, o jau tų pompų veikimas tai labai didelis traukimui vandens iš sklepų. Daug sklepų užsemta ne tik miesto centre, bet ir nuošaliau. Daug žmonių nukentėjo, o daugiausiai darbo žmonės arba bedarbiai. Senai Susquehanna buvo taip iškilus, kaip dabar.

Visas judėjimas, kaip tai: gatvekarių, traukinių, vieškelių labai, labai suparalyžiuotas.

Kasyklos nors ir taip mažai dirba, bet nemažai jųjų sulaikė šis vanduo nuo judėjimo.

Veisėjiškis.

Seattle, Wash.

8 d. kovo pas draugus Baltrušaičius susirinko būrelis lietuvių paminėjimui Baltrušaičių 20 metų šeimyniško gyvenimo sukaktuvių. Draugai Baltrušaičiai gerai žinomi Seattle lietuviams, kaipo vieni iš seniausių darbuotojų tarpe lietuvių. Abudu draugai priguli prie ALDLD 161 kuopos nuo jos susitvėrimo.

Mes linkiame draugams Baltrušaičiams daug laimės jų ateičiai. Besikalbant su svečiais, drg. K. A. Žukauskas pasakė trumpą prakalbą apie Baltrušaičių gyvenimą ir paprašė, kad paaukautų kiek kas išgali Lietuvos politiniams kaliniams. Svečiai suaukavo $5.65. Aukavo sekamai: po $1—M. Baltrušaitis, V. Rutelionis; po 50c—A. Bogle, J. Dwarish, K. A. Žukauskas, G. Madalaskas; po 25c—R. Kirk, J. M. Kirk, Julia Litko, Mrs. Burt, Judge K. Kay, ir nepamenu vieno draugo vardo; Mrs. J. A. Stelma—15c. Viso suaukota $5.65. Visiem aukotojam tariame širdingą ačiu varde Lietuvos politinių kalinių. Tai yra pagirtinas darbas, kad draugai pasidarbuoja, kur tik turėdami progą.

Vienas iš Svečių.

Binghamton, N. Y.

Žinios iš Potvinio

Žemumos apsemtos vandens ir upėse dar aukštas vanduo. Kovo 19 d., 12 val. radio stotis pranešė, kad Chenango upėje vanduo dar laikosi virš 26 pėdų aukščio.

Susquehanna upė virš 22 pėdų aukščio. Pranešėjas gyventojus ramino, kad jau abejose upėse vanduo nupuolė keletą nuošimčių pėdos.

18 d. kovo, iš namų pabėgusieji gyventojai grįžta į namus, kuomi kas galėdamas: vieni valtimis, kiti duris prisikalę prie statynių iriasi prie savo namų.

Dar vietomis neužtvino iki tos aukštumos, kaip kad buvo užtvinę 8 d. liepos, 1935, bet šis potvinis apima didesnį plotį, nes šį metą abi upės išsiliejo.

Kovo 19 d. lynojo lietus, pamažėli slūgo vanduo. Vienas tiltas iš 8-nių pilnai veikė, kitu pėsti naudojosi. Binghamtone mokyklos uždarytos, nedirba ir dirbtuvės. Gal bus stoka naudojamo vandens.

Vietomis nėra gazo.

Johnson City, N. Y. mokyklas vaikai lanko, dirbtuvės uždarytos.

Endicott, N. Y. mokyklos ir dirbtuvės uždarytos. Šias žinias rašant, pradėjo sniegas snigti, darosi šalčiau. Jei sveikas išliksiu, parašysiu "Laisvei" žinių iš potvinio.

Potvinio Auka.

Atsišaukimas į Visuomenę

(NUO "L." REDAKCIJOS.—Del mūsų pastabų prie šio naujieniečių atsišaukimo skaitykite šios "Laisvės" editorialą "Daugiau Balsų už Amerikos Lietuvių Kongresą.")

Padėkime Lietuvos Žmonėms Atsteigt Demokratinę Tvarką!

Kadangi jau devyni metai, kai Lietuvoje nėra seimo ir ją valdo žmonių nerinkta ir visuomenės nekontroliuojama valdžia su Antanu Smetona priešakyje;

Kadangi ta valdžia despotiškai slopina kiekvieną žmonių judėjimą, areštuoja, šaudo ir karo lauko teismais baudžia ūkininkus, kovojančius del savo būklės pagerinimo;

Kadangi ta diktatoriška valdžia uždraudė visas laisvas draugijas ir politiškas partijas, išimant tiktai vieną tautininkų partiją, ir suvaržė spaudą aršiau, negu kad ji buvo suvaržyta carizmo laikais,—tai būrys lietuvių veikėjų, susirinkęs kovo 12 d., 1936 m., Neffo svetainėje, Chicago, Ill., nutarė:

Atsišaukti į Amerikos lietuvių visuomenę, raginant ją padėti Lietuvos žmonėms atsiginti nuo tautininkų diktatūros smurto ir **atsteigti Lietuvoje demokratinę tvarką,** kuriai pagrindus buvo padėjęs visuotinu balsavimu išrinktas Lietuvos Steigiamasis Seimas;

Kviesti visas Amerikos lietuvių organizacijas, kurioms rūpi Lietuvos žmonių laisvė, kad jos pasisakytų už sušaukimą **kongreso Lietuvos demokratijai ginti,** birželio 20 ir 21 dd., Clevelande.

(Priimta vienbalsiai.)

J. Mickevičius, Dr. A. K. Rutkauskas, P. Daubaras, Mrs. Daubaras, V. B. Ambrose, J. Ascilla, Maria Jurgelonis, J. Rimkus, V. Mankus, J. Pučkorius, Dr. A. Montvidas, J. Bložis, T. Rypkevičius, K. Chepukas, E. Mikužiūtė, Frank Puleikis, Mrs. Norgailienė, P. Grigaitis, J. August, S. Zenkus, M. Kasparaitis, A. Vilis, J. Yocius, A. Narbutas, J. Cheponis, Mrs. Dombrow, M. Kasparaitis, G. Stungis, K. Kairis, A. Tomkevičius, A. M. Miller, Bochunas, R. Šniukas, A. Jusas, E. Dombrow, X. Shaikus, J. F. Villis, M. Kemešienė, K. Augustas, J. Markus, John Ascilla, P. Kampikas.

ŠYPSENOS

Dzūkiškas Raportas

Anų vakarų, kad ragėtūte sesulės ir broluciai, mes su savo kolegu ir vėl išėjome apie Lituanikos Skvėrų paspaciravoc ir jau šį rozų naujų priecikių invyko. Beainanc mumi Union Evniu, suscinkam zvi paradačnas panas: tep jau jos sau apvalios, buinos ir jų abiejų burnelės tai storai patrinta raudonu kvarbuki, o labiausiai tai lūpukės. Suscikus--viena ir kita po vieną aki mumi pamerkė ir užšnekino. Mano kolega joms atsakė tuo paciu, o aš jam trukterėjau už skverno ir pamerkiau, kad jis nepristotų tokių stvareinių, ba aš sakau, kad jos nurėzis nuog mūs paskucinius rūbelius ir paleis nuogus, kaip scipinus, ba jau jūsų dzūkelis buvo tokiuose karštuvuose.

Trupucį pasišnekėjus, tos panaitės mumi apznaimino, kad jos yra iš "Vienybės" palivarko ir jos mumi pradėjo poryc tokių negirdėtų zyvų, kad jau mano net plaukai pradėjo an galvos raicycis ir mes išverty akis ir pakreipy ausis klausomės, o jos mumi porina: "Pas mus, 'Vienybėj', ne viskas spakaina, kaip jūs mislijate; tarpe mūsų ponų įvyko nesusipratimas: ponas Tysliava pritrūkęs dolerių ir pradėjęs neapmokėti pėdės ponui Steponaičiui, tai tas sustreikavo ir iš 'Vienybės' išmaršavo." Jos mumi tep tlumočina ir dar viena dadūrė, sako: "O tą buvusį radio anaucerį, Juozą Tamą, tai ponas Tysliava norėjo išvaryc žebravoc in svietų, bet kad nebuvo kam zeceriauc, tai jį paliko ir jis galės "Vienybės" pastogėj sušilc bile kadu, bet jau Steponaitis tai ne!"

Tai aš porą rozų scipriai atsisciaudjau ir pamislinau savam dūki, kad šiam čėsi negali niekam vieryc, net nei pats savo rankom. Eidamas gulcie pasidezi rankų po galvu, o pabudis jau ranzi ant pilvo. Tai ot, ragėkite, kaip ir su ponais atsicinka: cia rozu gyveno, rozu krutėjo, rozu fašiscinius ratukus vilko, vienon dūdukėn pūtė ponas Steponaicis ir ponas Tysliava, o jau nūnai stamanciai susignievojo.

Jau buvom besiskirstę su tom panaitėm, bet man galvoj zingterėjo dar paklauscie tų panaitių, kur dartės randasi ponas Steponaicis, tai jos ištlumočino, kad jis iš "Vienybės" ciesiogiai atėjo an Rubling Stryto in "Naują Gadynę" pas Strazdą ir tenai zeceriauja.

Ir vėl aš mislinu nosį užrietis, kad ponas Steponaicis turėjo iš vardo kitokius principus, negu "N. Gazynės" bosas Strazdas. Todel aš neiškentis ir klausiu: "Kap gi jie galėjo susitaikyc delei principų, ba Strazdas vienų rozų vierino bolševikiškam Internacionalui, o ponas Steponaicis mylėjo ruskų carų ir dartės myli Antanų Smetonų ir tai yra zidelis skirtumas?"

Tai viena panaitė ir tų daiktų ištlumočino, ir sako: "Kad jūs nežinote, jog dabar jau Strazdas nevierina jokiem Internacionalam, bet kaip tik atbulai: "sugademuok' ant komunistinių žmonių arba ant bolševikiško Internacionalo, tai Strazdas dar užfundina—taip padarė ir ponas Steponaitis."

Tai tadu jau man trupucį pasidarė virozniau ir kai jau jos baigė poryc apie tuos pripotkus "Vienybės" palivarke, tai jau mano kraujo zidelis spauzimas pradėjo atslūgcie ir aš jau tų panaitių pradėjau nebijoc; tepgi jau ir mano kolega pasidarė trupucį smielnesnis ir paskui mes sakom, kad mumi būtų smagu vėl kurį vakarų suscikcie prie Lituanikos Aikštės tamystas. Tai jos irgi sako, kad joms ir smagu būtų suscikcie ir jos pasižadėjo už kelių zienų vėl tenais būcie su daugiau naujienų.

Jūsų Dzūkelis nuo savo prigimtos zienos strošniai neapkencia jokio boso, o jis myli tuos žmones, katrie zirba ir visadu būna čysci ir terpu savy gražiai zgadoj sugyvena. O jeigu sugryšime apie tuos minėtus ponus, tai Jūsų Dzūkelis visados stos už poną Steponaicį, ba jis yra zirbancis žmogus ir zirba už algų, bet aš išstosiu, kaipo prieš savo neprietelių, prieš poną Tysliavą, ba jis jau nori būc bosu.

Tai šiam rozui bus gana.
Pakarniai skloniojuos prieš jus,

Jūsų Dzūkelis.

Roma, Kovo 23.—Mussolinis savo kalboj pareiškė, kad greitai "išsisklaidysią debesiai nuo Italijos padangės."

Jis, matomai, tikisi, kad Francija ir Anglija privers Ethiopiją pasiduoti Italijai tokiomis sąlygomis, kokių pageidauja Mussolinis.

OVIEDO, Ispanija, Kovo 22.—Nežinia kokie trys vyrai pašovė buvusį ministerį Alf. Martinezą, karaliaus valdžios sugrąžinimo šalininką.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAM ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

DR. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis permainė savo ofisą
WILLIAMSBURGHE,
ir randasi po sekamu antrašu:
522 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
arti Taylor St.
Telefonas Evergreen 7-1312
Ofiso valandos nuo 1—3 diena ir nuo 7—8 vakarais

NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

NAUJOJE VIETOJE

NAUJOJ VIETOJ KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel. Evergreen 7-8538 **Sav. V. LUKOŠEVIČIUS**

TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Didžiausias Potvinis Pittsburgho Istorijoj Sunaikino Daug Turtų, Žuvo Daug Žmonių

TREČIA DIENA VISAS MIESTAS PASKENDĘS TAMSOJ. TŪKSTANČIAI BENAMIŲ ŠALA IR BADAUJA

PITTSBURGH, Pa. — Šiandien, kovo 20, visas miestas didžiausioj panikoj. Vanduo užpludęs gerą dalį miesto sustabdė elektrą. Gatvekariai visai nevaikščioja, jokios šviesos nėra — žmonės žvakėmis apsišviečia. Potvinio zone paskelbtas karo stovis — kareiviai ant kiekvieno kampo.

Allegheny, Ohio ir Monongahela upės pradėjo kilti kovo 17. Pavakary vanduo jau pradėjo ant gatvių piltis. Apie 8 valandą vakare jau visa Reedsdale gatvė buvo apsemta. Vanduo kilo labai smarkiai, todel žmonės visai neprisirengę tokią baisią nelaimę pasitikt. Iš vakaro veik visi pasiliko namuose, o jau ant rytojaus niekaip negalėjo iš namų išeiti. O čia vanduo vis eina aukštyn ir eina. Per visą naktį žmonės budi didžiausioj baimėj .

Ant rytojaus, kovo 18, vanduo vistiek veržiasi aukštyn ir jau į pavakarį siekia daugelio namų antrą aukštą. Darosi dar didesnė panika. Žmonės lipa ant stogų ir visa gerkle šaukia pagelbos. Laivukų visai mažai, todel tik mažą dalį žmonių galėjo nuimti. Kiti turėjo pasilikti ant vietos ir baimėj laukti kokios nors nelemtos pabaigos.

O čia Reedsdale ir kitomis gatvėmis vanduo eina kriokdamas, neša su savimi ką tik pagriebia — lentas, bačkas, didžiausius stulpus, namų dalis, garadžius, automobilių dalis, rauna ir neša net elektros geležinius stulpus. Krautuvių langus daužo ir viduj viską naikina.

Pagaliau, nakties laiku užsidega Crucible dirbtuvė. Čia ugnies liežuviai metasi į visas puses, o ugniagesiai niekaip per vandenį negali prieiti. Laivukus vanduo nuneša. Artimesnių namų gyventojams dar daugiau baimės įvaro. Kiekvienas mano, kaip čia išsigelbėti, jeigu užsidegtų ir jų namai. Tada reikėtų sudegti ugny arba prigerti vandeny. Kitokios išeities nėra. Visgi ugnis pasitenkino sunaikindama tiktai vieną namą.

Vanduo pasiekęs 2-rą aukštą pradėjo žemyn po biskį slinkti. Kovo 19 iš ryto jau apie 5 pėdas nusileido ir pavakary išsikrausčiusieji laukan vėl pradėjo atgal eiti ir namus valyti. Vidurnakty policija tačiaus neduoda tiems ramumo — išvarinėja iš namų gąsdindami, kad gali vėl vanduo pakilti. Tiktai ant rytojaus, kovo 20, vanduo pusėtinai susimažino.

Žuvo Nemažai Žmonių. Nuostoliai Dideli.

Kiek žuvo žmonių, niekas negali dar kol kas pasakyti ir veikiausia niekas negalės iki paskutinio surokuoti. Žuvo nemažai. Vieni besigelbėdami laivukams apvirtus prigėrė, kiti neprisišaukę pagelbos, taipgi neturėdami progų išsisaugoti — žuvo. Nemažai žuvo nuo eksplozijų.

Kiek turto sunaikinta, taipgi sunku pasakyti. Aprokuojama apie ketvirtadalis miliono dolerių.

Daugiausia nukentėjo darbininkai ir smulkieji biznieriai. Mat, jie kaip tik daugiausia ir gyvena žemesnėse vietose, kur nors paupy ir prastos stubose, be jokios apsaugos. Taipgi jie neturi jokio apsidraudimo. Darbininkų stubas ir rakandus taip suardė, kad baisu ir pažiūrėti. Taip pat ir smulkiųjų biznierių tavorus.

Daugelis paliko be jokio cento ir drabužio — randasi bado ir vargo padėty. Raudonasis Kryžius duoda prieglaudas mokyklose ir suteikia tokiems po kąsnelį duonos ir juodos kavos.

Baisus Valdžios Apsileidimas, Žmonių Gyvasčių Nepaisymas

Delei tų didelių nuostolių daugiausia tenka kaltinti tuos, kurie sėdi valdžios atsakomingose vietose ir nieko nedaro.

Kuomet vanduo smarkiai pradėjo kilti, tai didieji laikraščiai ir vandens kontrolės biurai, vietoj persergėti ir pagelbėti žmonėms, visaip raminno, kad didelio pavojaus nėra, kad vanduo daugiau nekils, kaip 33 pėdas. Todel neteko visai prie to prisiruošti ir tas davė daug nuostolių.

Taipgi ir laike potvinio valdžia nesirūpino pristatyti pakankamai žmonių ir laivukų. Tiesa, veik visa policija buvo pašaukta pačian miesto centran, kur turčių krautuvės buvo pavojuj, kad ten daugiau pagelbėjus turtą apsaugot. Bet darbininkų apgyventose vietose veik nieko nebuvo galima prisišaukti. Ačiu tik tiems, kurie ant vietos susiorganizavo gelbėti savo kaimynus, ir taip daugelį jų išgelbėjo.

APLA Centro Raštinė Potvinio Zone—Apsemta

APLA Centro raštinė buvo apsemta per 48 valandas taip, kad niekas negalėjo prie jos prieiti.

Reporteris taipgi išbuvo apsemtas name 24 valandas. Pagalios gauta laivukas išsigelbėti.

Organizuojasi Išreikalaut iš Valdžios Atlyginimo

North Sidėj tveriasi nuo vandens nukentėjusių komitetas reikalavimui iš valdžios atlyginimo.

Reporteris.

(Daugiau žinių rytoj.)

APLA 50 kuopos silkių vakarienė delei potvinio negalėjo įvykti kovo 22, tai atidėta kovo 29, nedėliai. Todel visi, kurie buvote pasirengę dalyvauti silkių vakarienėj, kviečiami dalyvauti kovo 29, nedėlioj, Liberty svetainėj, 1322 Reedsdale St., Pittsburghe. Pradžia 7:30 val. vakare.

Rep.

Luckies — lengvas užsirūkymas

IŠ TURININGO, BRANDAUS KŪNO TABAKO - "IT'S TOASTED"

MOKSLIŠKAS MIŠINYS

Tabako sumaišymas gauti reikalingam skoniui – *vienodai*, sezonas po sezono ir metai po metų – yra abu in menas ir mokslas.

Kiekvienas Lucky Strike tabako šviežias sumaišymas susidaro iš daugiau kaip 100 skirtingų rūšių, išaugintų tūkstančiuose skirtingų ūkių – ne tik Virginijoj, North ir South Carolinoj, Georgijoj, Tennessee, Kentucky, Marylande ir kitose Valstijose, bet tabako žemėse Makedonijoj ir Xanthijoj Graikijoj, Smyrnoj ir Samsoune Turkijoj – kur auginama puikiausias turkiškas tabakas.

LUCKIES YRA MAŽIAU RŪGŠTŪS!

Nesenai padaryti cheminiai bandymai parodo*, jog kiti populiarūs cigaretų išdirbiniai turi rūgštume perviršių nuo 53% iki 100% daugiau negu Lucky Strike.

*Daviniai Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorijų Ir Tyrinėjimo Grupių

"IT'S TOASTED"—Jūsų gerklės apsauga—prieš knitėjimus —prieš kosulį

Copyright 1936, The American Tobacco Company

prigėrusių žmonių. Kaikur pasimato žiurkė, katė, ar kits koks gyvuliukas plūduriuojant ir ieškant išeities.

Tiek to su vaizdu, bet reikia pasakyti, kad mūsų apielinkės žmonės nuo potvinio tikrai daug jau nukentėjo ir nukentės; yra jau keletas prigėrusių; šimtai šeimų pasiliko be namų; maisto irgi trūksta; elektra sustabdyta; komunikacija pertraukta.

Tai tiek šiuo kartu.

J. Miliauskas.

Conn. Draugijų Atydai

Menininkai ir kitos darbininkų organizacijos apie suviršmetas laiko atgal yra susitarę, kad, jei bent kurioj kolonijoj bus susimokinta vaidinimas perstatyti, tai reikia tokią trupę kviestis į visas kolonijas, nes kam leisti tiek daug brangaus laiko mokintis vaidinimus bent kelis tik vienai žiemai, kuomet gali dvi trys kolonijos susitarę susimokinti kelis veikalus ir juos perstatyti veik visose kolonijose. Tai buvo sveikas nutarimas. Bet, deja, sveikai nutarta ir daugiau nieko.

Štai šią žiemą pasidarė nesusitarimas. Waterbury susimokino operetę "Tamylą", Hartforde irgi prisirengę "Tamylą" lošti. Kodel Hartforde negalėjo waterburiečiai sulošti "Tamylą," o hartfordiečiai galėjo kokį kitą veikalą susimokinę nuvykti į Waterbury perstatyti? Tai vis nesusitarimas! Paskui buvo galima ir kitas mažesnes kolonijas su tokiais vaidinimais aplankyti. Tiesa, waterburiečiai su "Tamyla" lankėsi New Havene, bet tai ir viskas.

Kad nutarimą atnaujinti, kol dar šaltokas oras, tai norima patarti kolonijom, kad pasikviestų grupes vaidylų perstatyti sekamus veikalus: "Tamylą" išmokę waterburiečiai ir hartfordiečiai, "Motinos Širdis" susimokinę waterburiečiai ir "Meilės Rykštė" apvirto su žmonėmis ir yra naujaveniečiai. Kolonijom yra geras pasirinkimas veikalų, tik reikia rengti su lošėjais pasitarus.

V. J. Valaitis,
ALDLD III Apskr. Sekr.

Rochester, N. Y.

Visiems ALDLD 50 kp. Nariam ir "Laisvės" Skaitytojam

Savo mėnesiniame susirinkime ALDLD 50 kp. buvo nutarusi rengti išvažiavimą pas d. Černiauską, paminėjimui "Laisvės" sidabrinio jubilėjaus. Bet delei potvinių, keliai likosi sudemoralizuoti, todel nutarimo neįvykdėme. Vietoj to rengėjai nutarė surengti vakarėlį kovo 28 d., Gedimino Draugystės svetainėje, 575 Joseph Ave. Tai bus paminėjimas tų "Laisvės" sukaktuvių ir visas pelnas eis dienraščiui.

Visi ALDLD kuopos nariai ir "Laisvės" skaitytojai raginami dalyvauti ir atsivesti savo pažįstamus. Jūs patys žinote, kokią neįkainuojamą rolę vaidina pirmutinis lietuvių darbininkų dienraštis pasaulyj. Mes turime jį paremti.

J. E.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Žydų Ortodoksai ir Prieš Neturtinguosius ir prieš Pažangiąją Spaudą

KAUNAS.—Žydų ortodoksai ("tikrieji") turi įsteigę šabaso saugotojų draugiją, kuri net penktadienio vakarais, jei tik laiku žydas prekybininkas neuždaro parduotuvės, nebaigia biznio, tai šabaso saugotojai jį tuojau įspėja, o jei neklauso, tai ir kitas priemones pavartoja.

Šabaso saugotojai užsirūstino ant senamiesčio prekybininkų, kurie penktadienio vakarais pardavinėja žuvis, nes neparduotos žuvys sensta ir genda.

Žuvų prekybininkus užsistojo "Folksblato" dienraštis, kuriame dr. Ypas parašė straipsnį, nurodydamas, kad senojo įstatymo saugotojai kimba prie neturtingųjų, bet turtingiems daro išimtis. Pav., senasis įstatymas draudžiąs imti palūkanas, bet ortodoksai palūkanų ėmimą sugebą pateisinti, bet žuvų prekybininko—būdelninko duona ortodoksams nerūpi.

Ortodoksai už tai ant "Folksblato" užpyko ir padarė nutarimą, kurio ištraukas paskelbė savo laikraščiuose, "Folksblatą" neviešai boikotuoti ir t. t.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

JOHNSTON CITY, ILL.

LDS 12 kp. ir ALDLD 199 kp. bendrai rengia bazarą, subatoj, 28 d. kovo (March), Lietuvių Svetainėj. Kviečiame vietinius ir apielinkės draugus dalyvaut. Įžangos nebus. Bus daug gražių dalykų del pardavimo už labai žemą kainą.

KOMISIJA.

(71-72)

WORCESTER, MASS.

TDA 13 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, 24 d. kovo, 8 val. vakare, 29 Endicott St.

Visi nariai maloniekite dalyvaut, nes turime daug svarbių dalykų apsvarstymui.

D. LUKIENĖ, Fin. Sekr.

SHENANDOAH, PA.

ALDLD 17 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, 29 d. kovo (March), 2 val. po pietų, Najaus svetainėj, 302 S. Main St. Visi nariai dalyvaukite, nes turim daug svarbių dalykų apsvarstymui, ypatingai moterys kviečiamos dalyvaut, nes bus renkamos delegatės į rytinių valstijų moterų suvažiavimą. Taipgi daugelis draugų nėra užsimokėję duokles už šiuos metus. Draugai, nevilkinkit mokesčių, nes vėliaus susidarys didelė bila ir bus sunkiau užsimokėt. Centrui pinigai reikalingi; dabar buvo išleista "Šviesa," kurios atspausdinimas ir išsiuntinėjimas daug kainuoja.

KOMITETAS.

(71-73)

SO. BOSTON, MASS.

Penkių veiksmų melodrama "Tamyla" bus perstatyta Liuosybės Dailės Ratelio Dramos Grupės iš Montello. Bus perstatyta subatoj, 28 d. kovo (March), 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėj, kampas E ir Silver gatvių. Šį gražų veikalą rengia ALDLD 2 kp. Šis veikalas vienas iš gražiausių, kokio S. Bostono ir apielinkės lietuviai dar nėra matę.

Įžanga visiems prieinama—40c ir 75c. Kviečiame visus lietuvius skaitlingai dalyvaut, išgirst gražias dainas ir pamatyti lošimą.

KOMISIJA.

(71-73)

CLEVELAND, OHIO

Komunistų Partijos Lietuvių Frakcija rengia smagų vakarėlį su šokiais ir komiška programa, subatoj, 28 d. kovo (March), Liet. Darb. svetainėje, 920 E. 79th St. Prie įžangos tikieto bus duodama trys dovanos. Tikietus galima gauti pas narius ir pritarėjus.

Kviečia Komisija.

(69-72)

PATERSON, N. J.

ALDLD 84 kp. specialis susirinkimas įvyks nedėlioj, 29 d. kovo, 3 val. po pietų, S. Bakanausko svetainėje. Oficialiai užkviečiame LDD 1 kp. visus narius dalyvaut, kad galėtume įvykint vienybę. Tad visi abiejų kuopų nariai maloniekite dalyvaut.

ALDLD 84 kp. Valdyba.

KULPMONT, PA.

Pozicijos ir opozicijos draugai bendrai rengia prakalbas drg. Stilsono paliuosavimo reikalais. Prakalbos įvyks nedėlioj, 29 d. kovo (March); Lincoln Hall, 7 val. vakare. Kalbės A. Jankauskas iš New Yorko. Kviečiam visus apielinkės lietuvius ir "Laisvės" skaitytojus dalyvaut.

Komitetas.

MAHANOY CITY, PA.

ALDLD 9-to Apskričio konferencija įvyks balandžio 19, 10 val. ryto, 15 W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa. Visos virš minėto apskričio kuopos išrinkite delegatus ir atsiųskite juos su pilnais raportais: veikimo, finansų ir tt. Delegatai privalo dalyvaut laiku, nes turėsim daug svarbių dalykų apsvarstymui, būtent: "Laisvės" piknikai, pirma gegužės ir kt.

Apskr. Sekr. K. Rušinskienė.

(70-73)

SO. BOSTON, MASS.

ALDLD 2 kp. susirinkimas įvyks trečiadienį, 25 d. kovo (March), 7:30 val. vakare, 376 Broadway. Visi nariai dalyvaukite, nes turim daug svarbių dalykų apsvarstymui.

Sekr. V. Kvetkus.

FOTOGRAFAS JONAS STOKES

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio nageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line

BROOKLYN, N. Y.

Tel.: Glenmore 5-6191

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

Telephone: EVergreen 8-9770

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas vestuvėms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Juozas Kavaliauskas

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose

Keystone—Main 9669

Telephonai: Bell—Dewey 5136

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs sekančių antrašu:

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Browderio Prakalbos Per Radio Fondas

Populiariškam masių reikalavimui iškėlus šauksmą už daugiau Browderio prakalbų per radio ir esant dideliam reikalui aiškinimo reikalingumo Farmerių-Darbo Partijos ir josios programos, Komunistų Partijos Centro Komitetas paskelbė vajų už sukėlimą $5,000 Browderio Radio Fondan. Su pabaiga pereitos savaitės fonde jau buvo $437.94.

Šiomis dienomis tūlas J. M. iš Bronx, N. Y., pasižadėjo aukoti po $10 į mėnesį; viso $120 metams į Radio Fondą, bet, jis sako, jis auką suteiks, jei bus užtikrinimas, kad Browderis ištiesų kalbės. Į tai fondo vedėjas sako:

"Gerai, J. M., mes galime užtikrinti tris dalykus:

"Pirmas: Kaip tik Browderio Fondas pasieks $5,000 markę, tuojaus bus paduota aplikacija nacionaliam radio perdavimui (hook-up), kad pasiektų kiekvieną radio setą be skirtumo.

"Antras: Jeigu radio transliavimo kompanijos atsisakytų Browderiui parduoti laiką, jūs matysite vieną iš didžiausių už žodžio laisvę kovų, kokias šioji šalis yra kada matėjusi.

"Trečias: Kada Browderis vėl kalbės per radio, ta prakalba atliks daugiau pastumėjimui pirmyn nacionalės Farmerių-Darbo Partijos ateinančio lapkričio rinkimams, negu galima atlikti bile kokia kita viena prakalba.

"Dabar, J. M., ar galime gauti jūsų $10 už kovo mėnesį?"

Akyvaizdoj išdėstytų faktų, kiekvienam aišku, kuip būtų svarbu greitu laiku turėti kitą Browderio prakalbą per radio. Bet tas priklauso nuo mūsų visų. Lietuviai darbininkai ir darbininkų simpatikai taipgi turėtų paremti šį fondą sulyg išgalę ir tuomi pasiųsti Browderio prakalbą į milionų darbininkų namus.

Vakaras Italijos Kom. Partijos Paramai

Kad pagelbėti Italijos Komunistų Partijai jos sunkioj kovoj prieš fašizmą Italijoj, Amerikos Komunistų Partijos New Yorko Distriktas rengia įdomų vakarą ateinantį sekmadienį, 29 kovo, Adelphi Teatre, 54th St., į rytus nuo Broadway. Tikietai parsiduoda visuose darbininkų knygynuose; kaina nuo 35c iki $1.-65.

Programoj bus vaidinimas, šokėjų grupė, Italų Darbininkų Choras. Žinant italų gabumus muzikoj ir scenoj, drąsiai galima sakyt, kad programa bus ne vien tik atlikimas pareigos, bet sykiu ir pasigrožėtinas laiko praleidimas galintiem ten dalyvauti.

Piliečių Kliubo Prakalbos

Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubas rengia prakalbas penktadienį, 27 kovo, savoje svetainėje, 80 Union Ave., Brooklyne. Pradžia 8 v. vak.

Siautė Stipri Audra

Sekmadienio rytą New Yorke siautė gana stipri vėsula, kurios greitis siekė iki 80-85 mylių į valandą. Vėsula apvertė daugelį mažų laivelių, išmesdama apie 50 vyrų ir moterų į leduotą vandenį. Tačiau pajūrio sargybai pavyko juos išgelbėti. Daugelis išgelbėtų yra pavojingai nušalę.

Mieste vėsula irgi pridarė nuostolių, aplupinėdama iškabas, kaminus ir kitokias vietas, kur galėjo užsikabinti. Keli žmonės nugabenti ligonbučiuosna sužeisti puolančių medžio šakų bei atitrūkusių blėtų ir medžio gabalų.

Jūrininkų Streiko Veikla Plečiasi

Sekmadienį visą dieną vesta pikietas prie užstreikuotų laivų. Streiko sentimentas kyla. Jūrininkai yra nusistatę kovoti iki išgaus kontraktą, kad tuomi apsaugoti laivo California įgulą.

Visą sekmadienio popietį streikierių komitetas iš septynių tarėsi su International Seamen's Unijos Distriktų Taryba, kad pastaroji oficialiai pripažintų streiką. Nors streikas tęsiasi jau visą savaitę, vienok unijos viršininkai dar nepripažino streiko. Tas apsunkina kovą. Eiliniai nariai per savo komitetą reikalauja oficialiai streiką pripažinti ir remti.

Streikieriai nurodo, kad laivas California neišplaukė penktadienį, kaip buvo planuota, del to, kad kompanija negalėjo gauti įgulos. Streikierių pareiškime sakoma:

Jūrininkų Pareiškimas

"Kompanija negalėjo gauti įgulos ne del to, kad įgula buvo kelių vadų 'įkalbėta' nepasirašyti. Jie buvo 'įkalbėti' leisti laivą iš San Pedro po to, kada Darbo Departmento sekretorė Perkins prižadėjo teisingą dalybą. Bet nei ji, nei McGrady ar kompanija nepildė pažadų. Atvykę New Yorkan mes radome sutartį užbaigtą be pasitarimo su mumis ar kitais unijistais jūrininkais. Virš to, 64 vyrai tapo pravaryti, nubausti pinigiškai ir įtraukti į juodąjį surašą. Gi visa laivo įgula streikavo San Pedroj ir jūrininkai neįmato, kodel 64 turėtų būti 'nubausti' už visų papildytą 'prasikaltimą.'" Priešingai, jie žino, kad prasikaltimo nepadarė, nes kiekvienas unijistas darbininkas turi teisę reikalauti augštesnių algų ir geresnių sąlygų."

Toliau savo pareiškime jūrininkai nurodo, kad kaltinimas jų "maištingume" ir "išstatyme pavojun" keleivių saugumo yra nesąmonė ir kad kompanija mažiausiai yra susirūpinus keleivių saugumu, kadangi American Trader išleido į jūras be pakankamo skaičiaus jūreivių, su skebais. Jie reikalauja ištirti American Trader įgulos skaičių ir sudėtį.

Tarptautinis Koncertas Kovo 29-tą Dieną

Jau labai gražus būrys Brooklyno lietuvių įsigijo tikietus į Komunistų Partijos 13th Assembly Distrikto kuopos koncertą, kuris įvyks šį sekmadienį, kovo 29 d., 5 val. po pietų, Italų svetainėj, 125 Boerum St. Mat, tikietai labai pigūs, tik 25 centų perkant išanksto, o koncertas bus labai gražus.

Nuo lietuvių programos išpildyme dalyvaus Aido Choras ir draugė Kavaliauskaitė. Kitos tautos duos savo geriausias dailės spėkas. Tai bus tikrai sudėtinis tarptautinis koncertas ir šokiai.

Kviečiame visus Brooklyno ir apielinkės lietuvius dalyvauti. Atminkite, kad kovo 29 d. nėra jokio lietuviško parengimo Brooklyne. Todel ateikite į tarptautinį koncertą ir šokius. **Komitetas.**

Aido Choro Vakarienė Gerai Pavyko

Aido Choro vakarienė sekmadienio vakarą gerai pavyko. Turėta skaitlingos ir smagios publikos. Vakarienė buvo gera, programa graži. Vakarui pirmininkavo jaunas choro pirmininkas A. Sinkevičius.

Programą atidarė patsai Aido Choras su trim skambiom dainom, vadovaujant mokytojai B. L. Šalinaitei. Sekmingai sudainavo gražių dainų solistai: Lilija Kavaliauskaitė, Alekas Velička ir Aldona Klimaitė. Publika entuziastiškai sveikino d. A. Veličkos pasakytą trumpą kalbą, kurioj jis pažymėjo nedainavęs su Aidu per 5 metus, bet nuo šiol dainuosiąs su Aidu visada. Taipgi publikos buvo iššaukta tarti keletą žodžių M. Vaicikauskiutė, veikli choristė per eilę metų.

Naujiena šioje programoje buvo pirmu kartu pasirodęs Aido mišrus sekstetas Aidbalsai, sudarytas iš labiau pralavintų balsų. Publika sekstetą labai entuziastiškai priėmė, nes šauniai pasirodė. Jis buvo iššauktas antru kartu. Sekstetą sudaro jauni choristai: A. Klimaitė, A. Jeskevičiutė, A. Pakalniškienė, F. Jakštys, N. Pakalniškis ir V. Zablackas. Linkėtina sekstetui tęsti pradėtą darbą, nes jam numatoma žymi vieta mūsų programose.

Rep.

Kvintukų Tėvai Nepatenkinti Atėmimu Mergaičių

Paskilbę vienu sykiu susilaukimu penkių dukrelių Dionnės buvo pakviesti New Yorkan per kapitalistinį laikraštį "News." Jie čia išbuvo trejetą dienų. Juos nuvedė tejatran pamatyti judį, kuriame jau rodomos jų mergaitės, taipgi vedžiojo po miestą ir galop per radio davė kalbėti į mergaites.

Jauni tėvai domėjosi miestu ir didžiavosi pamatę kūdikius judžiuose, tačiau jie liūdni, kad kūdikiai nuo jų atimti. Jie, tėvai, turi ilgėtis, kuomet įvairios kompanijos darosi pelnus iš jų kūdikių.

Lietuvių Atletų Kliubo Pramogos

Lietuvių Atletų Kliubas turės "parę" savo kambariuose, 168 Marcy Ave., subatoj, 28 d. kovo. Bus dainos ir šokiai.

Atidarymui vasaros sezono Liet. Atletų Kliubas ruošia Lietuvių Atletų Dieną su sporto programa, nedėlioj, 24 gegužės, Klaščiaus Parke. Programa bus gana įdomi, kadangi tai bus sykiu kliubo 35 metų sukaktuvės. Kliubas prašo įvairių organizacijų, kad jos užleistų kliubui tą dieną, nerengtų savo parengimų.

Žymūs Komunistai Kalbės Demonstracijoj

Ketvirtadienio vakarą, 26 d. kovo, 5 val. vakaro, tuojau po darbo, bus prieškarinė demonstracija visiems žinomam Union Square. Ją šaukia Komunistų Partija ir Jaunųjų Komunistų Lyga. Kalbėtojų sąraše randasi I. Amter, J. Ford, J. Little, M. Johnson, S. Wiseman, Jacob Schaeffer.

Visų taiką mylinčių žmonių pareiga šapose ir visur mobilizuoti darbininkus šiai demonstracijai.

Liet. Moterų Susirinkimas Ketvirtadienio Vakarą

Lietuvių moterų susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį, 26 kovo, lygiai 8 val. vakaro, 419 Lorimer St., Brooklyne. Susirinkime bus raportas iš sekmingo arbatos vakarėlio ir kitų suvažiavimo reikalais komisijų raportai, taipgi reiks padaryt paskutinius žygius prisirengime suvažiavimui, kadangi šis jau bus paskutinis susirinkimas prieš suvažiavimą.

Bendrų Parengimų Komiteto Susirinkimas

Visa eilė kuopų išrinko naujus delegatus į Brooklyno Darbininkiškų Organizacijų Bendrų Parengimų Komitetą. Prašomi visi — nauji ir seni delegatai — pribūti į susirinkimą, kuris atsibus ketvirtadienį, 26 d. kovo, 8 val. vakare, "Laisvės" svetainėje.

Kaip žinote, rengiamės prie didelio pikniko Ulmer Parke, tai jau dabar reikia tuo klausimu daug susirūpinti. Taipgi yra ir visa eilė kitų svarbių dalykų. Ateikite. **Sekretorė.**

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Lietuviam Kriaučiam

Lietuvių kriaučių 54-to skyriaus ekstra ir mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, 25 kovo, 7:30 val. vakare, L. A. P. Kliubo svetainėj, 80 Union Ave. Visi skyriaus nariai malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų, vienu jų—rinkimas delegato ir skyriaus valdybos narių.

K. NEČIUNSKAS.
(71-72)

NEW YORK CITY

ALDLD 23-čios kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, 27 d. kovo, 7 val. vakare, pas drg. Ch. Matthews, 410 W. 33rd St., Apt., 4. Visi nariai dalyvaukite, nes šis susirinkimas bus susivienijimas dviejų organizacijų kuopų—ALDLD ir LDD. Ypač kviečiam LDD narius dalyvaut, kad galėtume padaryt formalų susivienijimą ir išrinkt valdybą pagal susivienijusių narių pageidavimą.

VALDYBA.
(71-73)

PARDAVIMAI

Parsiduoda Biznis, Kuriuom Galima padaryt Gerą Pragyvenimą!

Šis biznis yra vadinamas Sanitary Steam Sterilizing. Valymas alaus paipų. Visas aparatas sudarytas ant troko, valymui saliunams alaus paipų: Beer Pipes Cleaned and Sterilized With Live Steam." Parsiduoda už žemą kainą, nes savininkas serga. Tuojaus kreipkitės sekamu antrašu: W. Urban, 57-26—69th Place, Maspeth, L. I., N. Y.

(65-71)

REIKALINGA AGENTŲ

Vyrų ir moterų, po visus miestus Amerikoje ir užsienyje. Ant vietos ir keliaujančių. Pardavinėjimui ir garsinimui NATURAL-LAX-HERB-TEA. Geras uždarbis. Rašykite tuojau del platesnių žinių:

John W. Thomson,
P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.

Širdingas Patarnavimas Automobilistam Long Islande ir Apielinkėj!

Lietuvis darbininkas, senas "Laisvės" rėmėjas, automobilių mechanikas per 25 metus, atsidarė savo Auto Repair Shop ir Gas Station. Parduoda Shell gesą ir taiso automobilius visokių išdirbysčių. Taipgi duoda širdingus patarimus automobilistam tokiuose dalykuose, kur pats gali prižiūrėti savo mašiną.

Kviečiu pas mane sustoti, kurie tik važinėjate mano apielinkėj. Vieta randasi ant—

Farmers Ave., prie New York Blvd.,
Tarpe Sunrise Highway ir Rockaway Blvd.

JAMAICA SOUTH SERVICE STATION
Wolfe's General Auto Repairing
(71-76)

IR VĖL ATĖJO

MEDUS

"Laisvė" gavo didelį vežimą

MEDAUS

"Naudokite medų vietoje cukraus"—sako Dr. J. J. Kaškiaučius. Kreipkitės tuojaus į "Laisvę" ir įsigykite

MEDAUS

Ne tada laikas vaigyti medų, kada jau apsergate šalčiu. Valgykite medų, kad nesirgtumėte.

"LAISVĖS" ANTRAŠAS
427 Lorimer St., B'klyn, N. Y.

Cortlandt 7-4305
Lietuviška Informacijų Raštinė
Lithuanian Information Bureau
38 Park Row, opposite City Hall
NEW YORK, N. Y.
Rooms 405-6-7
Equitable Service Bureau
LIETUVIŠKA Susisiekimo ir Ištyrimo Įstaiga

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(ŠALINSKAS)
Lietuvis Graborius
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę del po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliaus'os mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway,
Woodhaven, L. I., N. Y.

DIDELIS NUPIGINIMAS
Dvieju dolerių vertės knyga Dabar gausite už $1.25
Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus
Tai ta paskilbusi D-ro Robinsone knyga, kurią D-ras Kaškiaučius pakartotinai liepia skaityti.
Pirkite ją dabar, nes už mėnesio vėl bus pilna kaina.
Reikalavimus su $1.25 adresuokit:
J. BARKUS,
111-40—128th St.,
So. Ozone Park, N. Y.

PAINTERS and CARPENTERS
Taisom ir maliavojam namus iš vidaus ir iš lauko
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street
Brooklyn, N. Y.
ir
P. BIELIAUSKAS
8831 76th Street
Woodhaven, N. Y.
Tel.: Foxcroft 9-6901

BAR and GRILL
V. PALKAUSKAS
gaspadorius
PUIKIAI ĮTAISYTAS
Restaurantas ir Alinė
Gaminame visokių rūšių valgius lietuviško ir amerikoniško stiliaus.
33 Bogart St., Brooklyn, N. Y.
(kampas Varet Street)
Evergreen 8-7449
Prašome užeiti, susipažinti ir susidraugauti. Mūsų patarnavimu būsite patenkinti.

A. VELIČKOS ir O. DEGULIENĖS
Naujai Moderniškai Įtaisytas
RESTAURANTAS
"Laisvės" Name 417 Lorimer St., Brooklyn
Gaminama visokie valgiai lietuviško ir Amerikoniško stiliaus, mėsiški ir pieniški; kasdien skirtingi ir švieži. Pavyzdinga švara, greitas ir prielankus patarnavimas.
Atdara anksti rytą iki vėlai vakaro kasdieną
Prašome įsitėmyti antrašą ir užeiti.
LORIMER RESTAURANT
417 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

ŽOLYNŲ ARBATA

Vidurių užkietėjimas yra motina visokių ligų. Kad išvengti tas nelemtas ligas, tai yra privalumas išvalyti ir sutvarkyti vidurius. NATURAL-LAX.—HERB TEA yra sutaisyta iš 12-kos Naturalių žolelių ir šaknelių. New Yorko Miesto Sveikatos Skyrius išbandė ir pripažino, jog NATURAL-LAX.—HERB TEA yra viena iš geriausių **paliuosavimui, išvalymui ir sutvarkymui pajrusius vidurius.** Pakelis arbatos kainuoja 50c., arba 3 pakeliai už $1.25. Prisiųskite Money Order už vieną arba tris pakelius, o mes jums už tai pasiųsime per paštą NATURAL-LAX.—HERB TEA. Rašykite šiaip:
JOHN W. THOMSON
P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.
Namų Antrašas
1375 East 18th Street
Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą.
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

Charles' Up To-Date BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PLAUKŲ KIRPIMAS **25c**
SKUTIMAS **15c**
Prielankus Patarnavimas
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Vaikas Linksmas, jis geria "Broncotone"

Jeigu Jūs esate užsišaldę, kosėjate, kenčiate nuo dusulio užgulimų užeikite į vaistinę ir nusipirkite butelį
"BRONCOTONE"
D-RO L. GRYCZ
Po vieno butelio sunaudojimo, įsitikinsite, kaip jis palengvina Jūsų kentėjimus vidurių apsirgimuose; kaip kad sukietėjimas, širdies pykimas, naudokite
"GASTRITONE"
D-RO L. GRYCZ
Gastritone yra kombinacija iš sudėties, prirengtos po tiesiogine analistiška kontrole pagal daktarų receptų. Jis duoda puikiausius rezultatus kaipo skausmo lengvintojas ir gelbsti skilvio viršikinimui.
Kent Remedies, Inc.
KENT REMEDIES, INC.
102 Kent Street, Brooklyn, N. Y.

MEDICINOS DAKTARAS
B. BOGDASAROFF
200 Second Avenue
tarpe 12th ir 13th Sts., N. Y. C.
Gydo odos, kraujo, pūslės—šlapinimosi ligas.
Val.: nuo 10:30-8; Sekmad.: 11-1 dieną
Tel.: ALgonquin 4-8294

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos ir Staigios Ligos gydomos nauioviškais būdais

Patenkinančios ir greitos pasekmės. Kreipkitės į Dr. Zins gydymui Kraujo, Odos ir Nervų Ligų, Slogų ir Chroniškų Skaudulių, Abelno Nusilpimo, Nervų Išsisėmimo, Skilvio ir Žarnų Ligų, Hemorrhoidų bei Kitų Laukan Ejimo Nesveikumų, kaipo skausmo ir nesmagumo priežasčių. Gydoma Strėnų Gėlimas, Sciatica, Neuralgia, Nervų Įdegimas ir Chroniški Reumatiški keblumai ir kitos ligos Vyrų ir Moterų; o jeigu turite kokią ligą, kurios jūs nesuprantate, pasitikimai pasiklauskite manęs, ir jūsų nesveikumas bus jums išaiškintas.
Mano Išlygos Yra Prieinamos
Kraujo Tyrimai, Laboratoriniai Išbandymai, X-spinduliai, Serumų ir Čiepų Įleidimai.
(PASITARIMAI VELTUI)
Dr. L. ZINS
110 East 16 St., N. Y.
Tarp 4th Ave ir Irving Pl.
Sekmadieniais 10 A. M. iki 8 P. M.
Valandos—10 A. M. iki 8 P. M.

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.